

اراضی

ارگان نشراتی وزارت شهرسازی
و اراضی

شماره هفدهم

اسد ۱۳۹۸

کار مرمت مسجد شاه دو شمشیره (رم)؛ نخستین عبادتگاه تاریخی کابلین،
توسط جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان؛
به هزینه بیش از ۲۳ میلیون و ۶۳۱ هزار افغانی افتتاح گردیده و قرار است
به تاریخ پانزدهم میزان سال آینده خورشیدی به پایه اكمال برسد.

در این شماره

- ۱..... سخن نخست
- ۲..... اخبار و رویداد های مهم اراضی
- ۱۱..... آغاز کار مرمت نخستین مسجد تاریخی کابل با دستور رئیس جمهور
- ۱۴..... د ملکیت سند؛ د هوسا ژوند ډاډ
- ۱۵..... ارمانجنې هیلې چې پوره شوې
- ۱۸..... اعمار شهرک های معلمین؛ نقطه عطف بر معارف
- ۲۳..... د بنوونځي نوې ودانۍ ته د عمران تلوسه
- ۲۵..... تحول بزرگ در نظام زمینداری
- ۲۷..... راتوکېدلې هیلې بشپړېږي
- ۲۹..... در راستای غنای پالیسی بهسازی ساحات غیر رسمی شهری
- ۳۲..... د لغمان، پروان او فاریاب ولایتونو د غېر پلاني سیمو د بهسازی سروې
- ۳۴..... پرنده هدایت پذیر و نقشه برداری
- ۳۶..... تاریخي ابداتو ته د حکومت ځانگړې پاملرنه

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت
وزارت شهر سازی و اراضی

ارگان نشراتی وزارت شهرسازی و اراضی

ماهنامه شماره هفدهم، اسد ۱۳۹۸

آدرس: ناحیه نهم، مکروریان سوم مقابل مطبوعه آزادی،
کابل افغانستان

ایمیل: info@mudl.gov.af

ویب سایت: www.mudl.gov.af

مدیر مسوول: محمد داود تنها

ویراستاران: محمد داود تنها، اسحاق سادات و ضمیر ساپی

گزارشگران: احمد ضیا انتظار، حمید اسدی، نگینه حفیظی، محمد داود تنها،

نوید الله نبی زاده، سید اسحاق سادات، جواد خسرو، ضمیر ساپی، مرضیه

رضایی، عبدالله فکور، حامیه نادری، زلی سمسور و روح الله تلاش

دیزاینر: محمد نعیم عمر

طبع: مطبوعه آزادی

شماره تماس: ۰۲۰۲۳۰۰۷۱۲

ایمیل: media@mudl.gov.af

ده هزار لبخند

وزارت شهرسازی و اراضی در راستای عمل به تعهدات جلالتماب رئیس جمهور کشور در جهت تأمین مصونیت ملکیت در افغانستان و مبدل نمودن ملکیت به سرمایه و عامل تولید از طریق یک نظام عصری زمینداری و پایدار با سعی خستگی ناپذیر در پی تطبیق هرچه بهتر برنامه ثبت ساحات غیر رسمی شهری است. برنامه ای که با تحقق تدریجی آن خوشبینی ها در کشور جان گرفته و مصون ساختن ملکیت های شخصی و تصرفی شهری و روستایی مردم به صورت بنیادی و اساسی مورد توجه قرار گرفته است.

تازه و بهترین نمونه کار وزارت شهرسازی و اراضی در این راستا؛ برگزاری سمپوزیم ملی شهری برای سه روز در شهر کابل به منظور غنای مسموده پالیسی بهسازی ساحات غیر رسمی و غیر پلانی شهر های کشور است که در حاشیه این نشست بزرگ و سازنده؛ ده هزار سند ملکیت به مالکان منازل واقع در ساحات غیر رسمی شهر کابل می باشد.

این وزارت از آغاز کار برنامه ثبت ساحات غیر رسمی شهری در سال ۲۰۱۷ م تا کنون؛ ۴۵۰۳۱۱ منزل را در ۲۲ ناحیه پایتخت و ۲۴۷۳۳۳ منزل دیگر را در شهر های مزار شریف، هرات، قندهار، جلال آباد، فراه، بامیان و نیلی سروی و ثبت نموده است. به همین گونه روند تطبیق برنامه ثبت ساحات غیر رسمی شهری در خارج از محدوده شهر کابل در ولسوالی میربچه کوت با سروی و ثبت ۲۵۱۹ منزل، در خارج از محدوده شهر مزار شریف در ولسوالی بلخ با سروی و ثبت ۲۱۲۲ منزل، در خارج از محدوده شهر قندهار در ولسوالی سپین بولدک با سروی و ثبت ۱۵۲۱ منزل و در خارج از محدوده شهر هرات در ولسوالی انجیل با سروی و ثبت ۴۲۵۸ منزل؛ به ولسوالی ها گسترش یافته است.

باید خاطر نشان ساخت که همزمان با پیشرفت روند سروی و ثبت منازل در مناطق تحت پوشش برنامه تا کنون؛ حدود ۲۰ هزار سند ملکیت در شهر های کابل، هرات، جلال آباد، بامیان و نیلی به مستحقین توزیع گردیده و قرار است ۵۰۰۰ سند ملکیت دیگر در شهر مزار شریف، ۱۰۰۰ سند ملکیت در شهر قندهار و ۱۰۰۰ سند ملکیت در شهر فراه به ساحات غیر رسمی شهری توزیع گردد.

از سوی دیگر به اساس مفاد بند ۷ ماده ۹ مقرر تنظیم امور ملکیت های غیر رسمی شهری؛ تطبیق برنامه ثبت ساحات غیر رسمی شهری در هشت شهر کشور تا کنون ۱۳۲۰ تن از زنان در شهر کابل، ۵۵۳ تن از زنان در شهر مزار شریف، ۲۲ تن از زنان در شهر هرات، ۶ تن از زنان در شهر جلال آباد، ۱۸۹ تن از زنان در شهر بامیان و ۹ تن از زنان در شهر نیلی به گونه اشتراکی و مستقل از دریافت سند ملکیت به مثابه تأمین حقوق حقه شان مستفید گردیده اند.

همچنان قرار است تا پایان سال ۲۰۲۰ میلادی (۵۰۰ هزار) سند ملکیت به منازل واقع در ساحات غیر رسمی هشت شهر کشور توزیع و از این پروسه (۳ میلیون) هموطن مستفید گردد. همزمان با این وزارت شهرسازی و اراضی نظر به لزوم نیاز سنجی های تعدیل؛ مقرر تنظیم امور ملکیت های غیر رسمی شهری را با مواد تعدیلی به وزارت محترم عدلیه گسیل داشته است.

یقیناً با ثبت رسمی ملکیت ها در ساحات غیر رسمی شهری؛ مقوله غیر پلانی از فرهنگ امروزی حذف و زنده گی مردم در عرصه های اجتماعی، اقتصادی، محیط زیستی، صحتی و امنیتی متحول گردیده و افق آینده مطمئن در منظر دید همگان قرار خواهد گرفت. آنگاه مردم با امیدواری کامل به سرمایه گذاری بیشتر در ساحات رهاشده خود اقدام خواهند کرد. واقعاً و تنها با همفکری، مثبت اندیشی و قلب بیدار می توان خوشی و مسرت هموطنان مستفید شونده از دریافت سند ملکیت را درک کرد و به طرح بی پیشینه جلالتماب رئیس جمهور؛ بانی اصلی و محرک تغییر بنیادین و نهادی کشور در خصوص بر آوردن رویای داشتن ملکیت مصون و از این رهگذر بهبود معیشت هموطنان افغان احسن گفت.

اخبار و رویداد های مهم اراضی

جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان طی مراسم در قصر چهار چنار ارگ؛ کار مرمت مسجد جامع شاه دو شمشیره (رح) را افتتاح نمود.

اراضی؛ ضمن ابراز سپاس و امتنان از توجه جلالتمآب رئیس جمهور به ساخت، احیاء و مرمت اماکن مقدسه در کشور و اعتماد ایشان به درایت کاری وزارت شهرسازی و اراضی؛ به جلالتمآب ایشان و شهروندان شریف و متدین کابل وعده سپرد که مسجد شاه دو شمشیره به وقت معینه با کیفیت عالی و معیار های دقیق انجینیری مرمت گردیده و به زودی برای نماز گذاران و اهل ذکر به فضای مناسب و آرام خلوت با رب عزوجل و محل انس صوفیان مبدل خواهد شد.

هکذا رهبری وزارت شهرسازی و اراضی در این مراسم ایجاد اداره ملی ترمیم و مرمت آبدات تاریخی را به جلالتمآب رئیس جمهور کشور پیشنهاد نمود که با منظوری مقام عالی ریاست جمهوری استقبال شد.

سپس محترم علی فرهاد بیات رئیس پروژه آبدات تاریخی و مساجد وزارت شهرسازی و اراضی در خصوص پروژه مرمت مسجد شاه دو شمشیره معلومات داده، گفت: « وزارت شهرسازی و اراضی با توجه به حفظ اصالت تاریخی مسجد شاه دو **بقیه ص ۲...**

در این مراسم که شاهدخت هندیه و شاهدخت ناچیه دختران غازی شاه امان الله خان، شماری از وزرای کابینه و معینان وزارت ها و برخی علمای دینی و شهروندان کابل حضور داشتند؛ ابتدا محترم محمد جواد پیکار سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی گفت:

« جای مسرت است که امروز با حضور جلالتمآب رئیس جمهور کشور، اعضای محترم کابینه و اراکین بلند رتبه دولتی، روحانیون، علمای کرام و شهروندان کابل؛ کار مرمت مسجد شاه دو شمشیره (رح)؛ قدیمی ترین آبدت تاریخی شهر کابل را به اساس حکم شماره ۲۰۲۵ مقام عالی ریاست جمهوری آغاز می نماییم. پروژه مرمت مسجد شاه دو شمشیره (رح) بعد از طی مراحل تدارکاتی با دستگاه ساختمانی افغانی به ارزش بیش از ۲۳ میلیون و ۲۳۱ هزار افغانی عقد قرارداد و کار عملی آن امروز به دست جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور افتتاح و به تاریخ پانزدهم میزان سال آینده خورشیدی به پایه اكمال می رسد.»

محترم محمد جواد پیکار سرپرست وزارت شهرسازی و

مسجد خانه خدا و مرکز اجتماع مسلمین بوده و در این شک نداشته باشید که وظیفه رئیس جمهور و تمام دولت است تا مساجد را اعمار و مرمت نمایند.»

هكذا جلالتمآب رئیس جمهور کشور در بخش دیگری از سخنرانی مختصر، ضمن سپاس از وزارت های شهرسازی و اراضی و اطلاعات و فرهنگ، خاطر نشان ساختند: «ما اراده محکم داریم تا تمام آبدات تاریخی افغانستان را ترمیم و مرمت نمائیم. بعد از ترمیم مساجد، خانقاه های عمده نیز ترمیم می شوند که خانقاه پدر مولانا و خانقاه چشتیه از شمار آنها است.» در پایان این مراسم؛ جلالتمآب رئیس جمهور کشور در حالیکه از سوی سرپرست وزرای شهرسازی و اراضی، ارشاد حج و اوقاف و اطلاعات و فرهنگ و سایر اشتراک کنندگان مراسم همراهی می گردید، به مسجد شاه دوشمشیره (رح) تشریف برد و پس از افتتاح کار مرمت این مسجد تاریخی و بازدید از بخش های مختلف آن؛ نماز عصر را در آنجا ادا نمودند.

شمشیره، کار مرمت این آبده تاریخی را پس از مطالعات همه جانبه و مشوره با متخصصان آبدات تاریخی به گونه دقیق و اساسی به پیش می برد. طوریکه آهن پوش مسجد تجدید، ساختمان چوبی هر دو منزل پس از آسیب شناسی، نقشه برداری و اندازه گیری تزئینات و ثبت اطلاعات آن در کمپیوتر به صورت دقیق پالش گردیده، کلکین ها برخی ترمیم و بعضی هم نوسازی شده و بعد از پلستر کاری؛ رنگمالی می گردد.» متعاقباً جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور در سخنرانی افتتاحیه خویش فرمودند:

« جای افتخار است که در مراسم آغاز کار مرمت مسجد شاه دوشمشیره علیه رحمه، دختران شاه امان الله خان غازی حضور دارند. مادرکلان اینها از زنان نامدار تاریخ کشور است که نه تنها این مسجد، بلکه مساجد و آرامگاه های دیگری فضلی کشور را نیز ترمیم و بازسازی نموده است.» جلالتمآب رئیس جمهوری اسلامی افغانستان افزودند:»

د دارالافتاء، الازهر بنوونځي او لیلیې لپاره ۲۵ جریبه ځمکه ځانگړې کیرې

ساختماني معینیت، د ډیزاین مرکز، د ښاري پلانونو جوړولو پروژې (SDP) او همدارنگه د دارالامان اداري کمپلکس برنامې ته دنده وسپارله چې د سیمې تر سروې وروسته دې ۱۵ جریبه د دارالافتاء، ۵ جریبه د الازهر بنوونځي او ۵ جریبه نوره ځمکه دې هم د لیلیې ودانۍ جوړولو لپاره ځانگړې کړي. د ښار جوړولو او ځمکو سرپرست وزیر همدا راز اړوندو برخو ته لارښوونه وکړه چې د مرنجان غونډۍ په گډون د یادي غونډۍ د شاوخوا سیمو د استفادې پلان هم چمتو کړي. محترم محمد جواد پیکار د خپلو خبرو په دوام د دولتي املاکو عمومي ریاست ته هم دنده وسپارله؛ تر هغو چې پر مرنجان غونډۍ د دارالافتا نوې ودانۍ جوړیږي، باید د لنډ وخت لپاره ورته یو بل ځای ځانگړی شي. د ویلو ده چې د افغانستان اسلامي جمهوریت دارالافتاء د جمهوري ریاست عالي مقام د فرمان پر بنسټ د شرعي فتواو د صادرولو یواځنۍ مرجع په توگه تاسیس شوې ده.

د ښار جوړولو او ځمکو سرپرست وزیر محترم محمد جواد پیکار د ملي امنیت شورا دفتر ستر حقوقي سلاکار محترم عبدالشکور مهجور سره په خپل کار ځای کې ولیدل. په لومړي سر کې د ملي امنیت شورا دفتر ستر حقوقي سلاکار محترم عبدالشکور مهجور وویل، د جمهوري ریاست عالي مقام د روان کال د چنگاښ په ۲۵مه نېټه د افغانستان د اسلامي جمهوریت د دارالافتاء د تاسیس فرمان صادر کړی او د هغه رسمي کارونو پیل لپاره یو لې تابیایوې نیول شوي دي. محترم مهجور د ښار جوړولو او ځمکوله وزارت څخه وغوښتل چې د یادي دارالافتاء د جوړېدو لپاره د ځمکې ځانگړې کولو ترڅنګ د ډیزاین چارې پر مخ یوسي. تر دې وروسته د ښار جوړولو او ځمکو سرپرست وزیر محترم محمد جواد پیکار وویل، د کابل پر مرنجان غونډۍ د اسلامي مرکز په خوا کې پرته دولتي ځمکه دارالافتاء جوړېدو لپاره مناسبه ده. محترم محمد جواد پیکار د ښار جوړولو او ځمکو وزارت

بیش از ۷۴۰۰۰ جریب زمین دولتی در میدان وردک سروی و ثبت گردید

وردک می باشد. بانک زمین به منظور جلوگیری از غصب بیشتر زمین های دولتی، دسترسی به رقم دقیق زمین و ملکیت های دولتی و استفاده معقول و مؤثر از آنها در طرح و تطبیق برنامه ها و پروژه های انکشافی حکومت، توزیع عادلانه زمین به عودت کننده گان، بیجا شده گان داخلی، ورثه شهدای نیروهای دفاعی و امنیتی و قشر آسیب پذیر کشور ایجاد گردیده است.

وزارت شهرسازی و اراضی در ادامه روند سروی و ثبت زمین و املاک دولتی در راستای ایجاد بانک زمین در کشور تا کنون ۷۴۸۰۲ جریب زمین دولتی و ملکیت های عامه تحت استفاده دولت را در ولایت میدان وردک؛ سروی، نقشه برداری و ثبت نموده است. این رقم شامل ۲۹۰۲۲ جریب زمین سفید و ۵۷۴۰ جریب املاک دولتی در مربوطات مرکز و ولسوالی های مختلف میدان

په پروان ولایت کې د توغبیردې ښوونځي ودانۍ د بنسټ ډبره کېښودل شوه

ذخیره لري، چې د ښار جوړولو او ځمکو وزارت له بودیچې څخه په ۳۷ میلیونه افغانیو رغول کېږي. ښار جوړولو او ځمکو وزارت تر دې وړاندې هم د هېواد په بېلابېلو سیمو کې د ښوونځیو ودانۍ رغولي او دلرې لاهم دوام لري.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت د پروان ولایت په مرکز کې د توغبیردې ښځینه ۱۲ صنفی ښوونځي ودانۍ د بنسټ ډبره کېښوده. دې ودانۍ چې ۸۰۰ متر مربع ځمکه نیولې په دوو طبقو کې رغول کېږي. ۱۲ ټولگي، یو د ساتونکو خونه او یوه د اوبو

بیش از ۷۰۰ نمونه قیمت معاملات املاکی در شهر مهنتر لام جمع آوری گردید

۲ نمونه قیمت املاک کرایه دولت است. هدف از ایجاد برنامه قیمت گذاری زمین و ملکیت های افغانستان دریافت قیمت واقعی زمین و ملکیت های شخصی و دولتی، کاهش فساد اداری در معاملات زمین و ملکیت ها، بهبود روند جمع آوری عواید ملی و جذب سرمایه گذاری سکتور خصوصی می باشد.

وزارت شهرسازی و اراضی ۷۴۹ نمونه قیمت معاملات املاکی را از طریق برنامه قیمت گذاری زمین و ملکیت های افغانستان از نواحی مختلف شهر مهنترم مرکز ولایت لغمان جمع آوری نموده است. این رقم شامل ۴۵۰ نمونه قیمت خانه های کرایه، ۲۲۲ نمونه قیمت خانه های فروشی، ۴۵۰ نمونه قیمت خانه های گروهی و

په زابل ولایت کې ۱۹۰۴۵۱ جریبه دولتي ځمکه سروی شو

جریبه یې سپینه ځمکه او ۴۲۹۳ جریبه یې اداري تاسیسات دي. بنار جوړولو او ځمکو وزارت تر اوسه ۳ میلیونه ۹۰۸ زره او ۲۵۵ جریبه ځمکه او دولتي املاک په ۲۸ ولایتونو کې سروی او ثبت کړي دي.

بنار جوړولو او ځمکو وزارت د ځمکوالۍ نظام د پراختیا په موخه د زابل ولایت د مرکز په بېلابېلو سیمو کې ۱۹۰۴۵۱ جریبه دولتي ځمکه او د دولت تر استفادې لاندې عامه ملکیتونه سروی او ثبت کړل. دا ځمکه په ۱۳۸ قطعو کې سروی شوه، چې ۱۸۲۱۵۸

بیش از ۴۰۰ نمونه قیمت معاملات املاکی در شهر محمود راقی جمع آوری گردید

دسترسۍ سهل به کسب اطلاعات جامع و کامل از طریق اپلیکیشن خاص با طرز العمل ساده، مشخص شدن قیمت و ارزش واقعی زمین و ملکیت ها در تمام نقاط کشور، کاهش فساد اداری و بهبود روند جمع آوری عواید ملی از طریق خدمات زمینداری و ملکیت ها از پیامد های خوب برنامه قیمت گذاری زمین و ملکیت های افغانستان است.

وزارت شهرسازی و اراضی ۴۱۰ نمونه قیمت معاملات املاکی را از طریق برنامه قیمت گذاری زمین و ملکیت های افغانستان از نواحی مختلف شهر محمود راقی مرکز ولایت کاپیسا جمع آوری نموده است. این رقم شامل ۳۱ نمونه قیمت خانه های فروشی، ۳۵۲ نمونه قیمت خانه های کرایه و ۲۱ نمونه قیمت خانه های گرومی می باشد.

په سرپل کې له ۵ جریبو څخه ډیره ځمکه استرداد شوه

شرعي خط د پرېکړې له مخې د دولت په ګټه تمامه شوه او سترې محکمې هم یاد حکم تائید کړ. بنار جوړولو او ځمکو وزارت په تېرو پنځو کلونو کې له ۵۰۰ زره جریبو څخه ډیره ځمکه له غاصبینو استرداد کړې او د ۱۸۸۲۳ غاصبینو فهرست یې عدلیې او قضایې ادارو ته سپارلی دی.

بنار جوړولو او ځمکو وزارت له غاصبینو څخه د ځمکو د خلاصون په لړ کې دا ځل د سرپل ولایت په سانچارک ولسوالۍ کې د غاصبینو له منګولو ۵ جریبه دولتي ځمکه خلاصه کړه. یاده ځمکه د جوزجان ولایت د استناف محکمې د عامه حقوقو مدني دیوان د ۱۳۹۵/۱/۳۰ نېټې ۱۲/۲ شمېرې

بیش از ۲۰۰ نمونه قیمت معاملات املاکی در شهر تالقان جمع آوری گردید

وزارت شهرسازی و اراضی برنامه قیمت گذاری زمین و ملکیت ها را به منظور ایجاد سیستم نوین ارزش یابی زمین و دریافت قیمت واقعی معاملات کرایه، فروش، رهن، خدمات شهری، اجراء و ثبت قبالة، استملاک، کرایه دادن املاک دولتی و یا فروش آنها در کشور ایجاد نموده است.

وزارت شهرسازی و اراضی ۲۸۲ نمونه قیمت معاملات املاکی را از طریق برنامه قیمت گذاری زمین و ملکیت های افغانستان از نواحی مختلف شهر تالقان مرکز ولایت تخار جمع آوری نموده است. این رقم شامل ۲۲۲ نمونه قیمت خانه های کرایه، ۳۴ نمونه قیمت خانه های فروشی و ۳۰ نمونه قیمت خانه های گروی می باشد.

میدان وردگ ولایت ته د ۲۲۰ کیلو ولته برېښنا لېږد

یاده پروژه د ښار جوړولو او ځمکو وزارت او د افغانستان د برېښنا شرکت له گډو پروژو څخه وه، چې د دغو پایو له نصبېدو وروسته به میدان وردگو ولایت ته برېښنا ولېږدول شي.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت میدان وردگ ولایت ته د ۲۲۰ کیلو ولته برېښنا د لېږد لپاره د کابل ولایت د پغمان ولسوالۍ له ارغنداب قریبې څخه د میدان وردگو د فیض اباد ولسوالۍ تر سالار سیمې پورې د ۳۳۰ پایو د نصبولو پروژې د مالکیت حق تثبیت کړي.

بیش از ۲۰ جریب زمین دولتی در مربوطات ولایت سرپل استرداد گردید

بلخ به عنوان ملکیت های دولتی تثبیت و توسط وزارت شهرسازی و اراضی با کمک نهاد های امنیتی ولایت سرپل استرداد گردید. وزارت شهرسازی و اراضی تا کنون موازی ۲۴۲ جریب و ۲۷۲ متر مربع زمین های للمی، آبی، علفچرو مالچرا در مرکز و ولسوالی های مختلف ولایت سرپل استرداد نموده است.

وزارت شهرسازی و اراضی در ادامه استرداد زمین های دولتی؛ موازی ۲۱ جریب زمین دولتی را در ولسوالی گوسفندی ولایت سرپل به عنوان ملکیت دولتی تثبیت و استرداد نمود. زمین متذکره شامل دو قطعه للمی و دو قطعه آبی در قریه بلدیان ولسوالی گوسفندی به اساس قرار قضایی نمبر ۳۸ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۵ ریاست محکمه ابتدائیه اختصاصی رسیده گی به قضایای غضب املاک زون

په سرپل ولایت کې ۱۷۳۷۴۷ جریبه دولتي ځمکه سروی شوه

ښار جوړولو او ځمکو وزارت ځمکوالی نظام ته د ودې ورکولو په موخه؛ په سرپل ولایت کې ۱۷۳۷۴۷ جریبه دولتي ځمکه او ملکیتونه چې د دولت تر استفادې لاندې دي، سروی او ثبت کړي ده. په دې ځمکه کې ۱۷۳۲۲۲ جریبه سپینه ځمکه او ۵۲۵ جریبه د اداري تاسیساتو ځمکه ده. ښار جوړولو او ځمکو وزارت تر اوسه ۳ میلیونه ۹۰۸ زره او ۲۵۵ جریبه ځمکه او دولتي املاک په ۴۵۹۱ قطعو کې په ۲۸ ولایتونو کې سروی، ثبت او نقشه کړي دي.

رقم سروی و ثبت زمین و املاک دولتي در ولایت نیمروز به بیش از ۲۲۰ هزار رسید

وزارت شهرسازی و اراضی در ادامه روند پرشتاب سروی و ثبت زمین های دولتي در کشور؛ ۲۲۸۷۸۱ جریب زمین دولتي و ملکیت های عامه تحت استفاده دولت را در ولایت نیمروز سروی و ثبت نموده است. این رقم شامل ۲۲۰۹۰۱ جریب زمین سفید دولتي و ۷۸۸۰ جریب املاک دولتي در ۱۲۲ قطعه در مربوطات شهر زرنج و ولسوالی های مختلف ولایت نیمروز می باشد. وزارت شهرسازی و اراضی با سروی، نقشه برداری و ثبت ۴ میلیون و ۳۸۲ هزار و ۵۱۷ جریب زمین و املاک دولتي در ۴۹۱۳ قطعه در ۲۸ ولایت کشور؛ گامی بزرگی در عصری سازی، رشد و تقویت نظام نوین زمینداری در کشور برداشته است.

د لغمان ولایت د مهترلام دارالمعلمین د بنځینه و لیلیې ودانۍ د بنسټ ډبره کېښودل شوه

ښار جوړولو او ځمکو وزارت په لغمان ولایت کې د مهترلام دارالمعلمین بنځینه و لیلیې ودانۍ د جوړولو چارې پیل کړي دي. د دې ودانۍ د بنسټ ډبره په ۱۳۹۸/۵/۱۴ نېټې د لغمان والي له خوا اېښودل شوې وه. د لیلیې دا ودانۍ چې د لغمان ولایت په مرکز کې موقعیت لري، په ۴۸۵.۲ متر مربع ځمکه کې په دوو طبقو کې جوړیږي، چې ۳۲ خونې لري. دا ودانۍ د پوهنې وزارت له انکشافی بودیجې څخه د ۱۲ میلیونه ۹۹۲ زره او ۴۱۲ افغانیو په مالي لگښت په معیاري ډول رغول کیږي.

کار تثبیت حق مالکیت ۱۴۶ جایداد در مسیر لین ۵۰۰ کیلو ولت در شمال کابل تکمیل گردید

۳۰ جایداد شخصی و ۱۰ جایداد دولتی در ولسوالی شکر دره و ۳۸ جایداد شخصی و ۱۷ جایداد دولتی در ولسوالی پغمان تثبیت مالکیت گردیده است. وزارت شهرسازی و اراضی به منظور جلوگیری از متضرر شدن باشندگان ولسوالی های یاد شده و پرداخت خساره معین به متضررین؛ کار ارزشیابی و استملاک زمین پروژه انتقال لین ۵۰۰ کیلوولت را نیز تکمیل نموده که پس از تحلیل و بررسی در مطابقت با قانون استملاک؛ جبران خساره مناسب به مردم پرداخت می گردد.

وزارت شهرسازی و اراضی در مطابقت به مقرره پروژه های خطی - امتدادی؛ روند تثبیت مالکیت جایداد های مسیر نصب ۱۴۶ پایه برق را در ولسوالی های قره باغ، استالف، فرزه، گلدره، شکردره و پغمان ولایت کابل تکمیل نمود. جایداد های یاد شده شامل ۱۱۷ ملکیت شخصی و ۲۹ ملکیت دولتی بوده، از این میان؛ ۶ جایداد شخصی در ولسوالی قره باغ، ۲۰ جایداد شخصی در ولسوالی استالف، ۱۲ جایداد شخصی در ولسوالی فرزه، ۱۲ جایداد شخصی و ۲ جایداد دولتی در ولسوالی گلدره،

د تخار ولایت د هزار سموچ ولسوالی د احاطوي ديوال او ابو رسولو شبکې د جوړېدو چارې بشپړې شوي

افغانی لگښت راغلی چې د دولت له انکشافی بودیچې څخه ورکول شوي. دا دیوال په ۲۷۲ متره اوږدوالي سره، دوه برجه او یوه د ابو څاه چې لاسي پمپ هم لري، جوړ شوی دی.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ثبات تحکیم برنامې له لارې د تخار ولایت د هزار سموچ ولسوالی د احاطوي ديوال او ابو رسولو شبکې د جوړولو چارې بشپړې کړي دي. په دې ساختماني پروژو ټولټال ۴ میلیونه ۸۲۳ زره او ۷۲۵

سروی و ثبت زمین و املاک دولتی در ولایت غور از مرز ۱۰۰ هزار جریب گذشت

ولایت کشور سروی و ثبت بانک زمین نموده است. بانک زمین به منظور جلوگیری از غصب بیشتر زمین های دولتی، دسترسی به رقم دقیق زمین و ملکیت های دولتی و استفاده معقول و مؤثر از آنها در طرح و تطبیق برنامه ها و پروژه های انکشافی حکومت، توزیع عادلانه زمین به عودت کننده گان، بیجا شده گان داخلی، ورثه شهدای نیروهای دفاعی و امنیتی و قشر آسیب پذیر کشور ایجاد گردیده است.

وزارت شهرسازی و اراضی در ادامه روند ایجاد بانک زمین در کشور؛ تا کنون ۱۱۰۲۲۵ جریب زمین و ملکیت های عامه تحت استفاده دولت را در ولایت غور سروی و ثبت نموده است. این رقم شامل ۱۰۲۶۹۱ جریب زمین سفید و ۳۵۳۴ جریب املاک دولتی در ۱۳۲ قطعه در مرکز و ولسوالی های مختلف ولایت غور می باشد. وزارت شهرسازی و اراضی تا کنون ۴ میلیون و ۳۸۶ هزار و ۵۱۷ جریب زمین و املاک دولتی را در ۴۹۱۳ قطعه در ۲۸

بیش از ۱۰۰ جریب زمین در ولایت کابل تصفیه گردید.

حکم مقام عالی ریاست جمهوری ا.ا از سوی وزارت شهرسازی و اراضی تصفیه گردیده است. وزارت شهرسازی و اراضی به منظور تثبیت و تفکیک زمین های دولتی از شخصی و همچنان مساعد ساختن شرایط استفاده معقول و مؤثر از زمین دولتی، تا کنون موازی ۲۳۴۷۹،۹۱ جریب زمین دولتی را در مرکز و ولسوالی های ولایت کابل تصفیه نموده است.

وزارت شهرسازی و اراضی ۱۰۴،۷۸ جریب زمین دولتی را در ولسوالی پغمان ولایت کابل تصفیه نمود. از این رقم، موازی ۱۱،۳۵ جریب زمین در قریه خالداری، ۹۲،۸۰ جریب در بالا جوی قرغه به هدف حل منازعه میان اشخاص و دولت و موازی ۰،۲۳ جریب زمین در ساحه پل کمپنی به منظور ایجاد پارک سرسبزی در امتداد دو کنار دریای کابل تصفیه گردیده است. قطعات زمین یاد شده از نوع بکر و زراعتی به اساس

کار ترمیم و بازسازی مسجد معاذ بن جبل (رض) در شهر کابل آغاز گردید

بالا، حضیره شهدای پارلمان و اعمار بنای بیرق یاد بود تپه وزیر محمد اکبر خان را در کابل، مسجد میر هزار و حرمسرای کندهار، مسجد جامع هرات و اعمار مسجد خرقة مبارک شهر فیض آباد بدخشان را روی دست دارد که عنقریب تکمیل و به بهره برداری سپرده می شوند. کار ترمیم و بازسازی آبدات تاریخی کشور از طریق اداره ملی ترمیم و مرمت آبدات تاریخی وزارت شهر سازی و اراضی با مطالعات، سروی، آسیب شناسی، طرح و دیزاین نقشه ها، تحکیم و مستند سازی دقیق انجام می پذیرد.

وزارت شهر سازی و اراضی، کار ترمیم و بازسازی مسجد معاذ بن جبل (رض) را از طریق اداره ملی ترمیم و مرمت آبدات تاریخی در شهر کابل آغاز نمود. این مسجد تاریخی در ناحیه اول شهر کابل در مساحت ۲۵۰ متر مربع زمین در دو طبقه با هزینه ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار افغانی از وجه انکشافی حکومت ترمیم و بازسازی می گردد. علاوه بر این، وزارت شهرسازی و اراضی کار ترمیم و بازسازی ۹ آبداه تاریخی دیگر شامل ترمیم و بازسازی مسجد پل خشتی، مسجد شاه دو شمشیره، قصر باغ

کاپیسا کې ۱۵۳۳۹۳ جریبه دولتي ځمکه سروی شوه

د دولت تر استفادې لاندې د عامه ملکیتونو ځمکه ده. بنار جوړولو او ځمکو وزارت د هېواد په گوټ گوټ کې د دولتي ځمکو او عامه ملکیتونو د سروی او ثبت لړۍ پیل کړې، چې په ځینو سیمو کې یې چارې بشپړې شوي او په ځینو نورو کې یې لاهم دوام لري.

بنار جوړولو او ځمکو وزارت د کاپیسا ولایت په محمود راقي او یو شمېر نورو ولسوالیو کې ۱۵۳۳۹۳ جریبه دولتي ځمکه او د دولت تر استفادې لاندې عامه ملکیتونه سروی کړي او په ډیټابیس کې یې درج کړي دي. په دې ځمکه کې ۴۵۱۵۸ جریبه سپینه او ۳۹۳۱ جریبه

آغاز کار مرمت نخستین مسجد تاریخی کابل با دست رئیس جمهور

محمد داود تنها

اسلامی افغانستان در راستای حفظ آثار و بناهای کهن اسلامی در کشور؛ کار طرح، دیزاین و مرمت این آبنده مهم تاریخی را عهده دار گردیده است. مسجد شاه دو شمشیره علیه رحمه از طریق پروژه ترمیم و بازسازی آبدات تاریخی و مساجد وزارت شهرسازی و اراضی به گونه اساسی با نظرداشت معیاری های دقیق انجینیری ترمیم و مرمت می گردد.»
محترم محمد جواد بیکار خاطر نشان ساخته

وزارت شهرسازی و اراضی گفت: «جای مسرت و خوشی است که امروز با حضور جلالتمآب رئیس جمهور کشور، اعضای محترم کابینه و اراکین بلند رتبه دولتی، روحانیون، علمای کرام و شهروندان کابل؛ کار مرمت مسجد شاه دو شمشیره علیه رحمه؛ قدیمی ترین آبنده تاریخی شهر کابل را آغاز گرمی شویم. وزارت شهرسازی و اراضی افتخار دارد که به اساس حکم شماره ۲۰۲۵ جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهوری

جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان طی مراسمی در قصر چهار چنار ارگ؛ کار مرمت مسجد جامع شاه دو شمشیره علیه رحمه را افتتاح نمود.
در این مراسم که شاهدخت هندیه و شاهدخت ناجیه دختران غازی شاه امان الله خان، شماری از وزرای کابینه و معینان وزارت ها و برخی علمای دینی و شهروندان کابل حضور داشتند؛ ابتدا محترم محمد جواد بیکار سرپرست

مطالعات، طرح و دیزاین قرار دارد.»
محترم محمد جواد پیکار سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی در پایان سخنرانی اش، ضمن ابراز سپاس و امتنان از توجه جلالتمآب رئیس جمهور به ساخت، احیاء و مرمت اماکن مقدسه در کشور و اعتماد ایشان به درایت کاری وزارت شهرسازی و اراضی؛ به جلالتمآب ایشان و شهروندان شریف و متدین کابل وعده سپرد که مسجد شاه دو شمشیره به وقت معینه با کیفیت عالی و معیارهای دقیق انجینیرری مرمت گردیده و به زودی برای نماز گذاران و اهل ذکر به فضای مناسب و آرام خلوت با رب عزوجل و محل انس صوفیان مبدل خواهد شد.

هکذا رهبری وزارت شهرسازی و اراضی در این مراسم ایجاد اداره ملی ترمیم و مرمت آبدات تاریخی را به جلالتمآب رئیس جمهور کشور پیشنهاد نمود که با منظوری مقام عالی ریاست جمهوری استقبال شد.

سپس محترم علی فرهاد بیات رئیس پروژه آبدات تاریخی و مساجد وزارت شهرسازی و اراضی در خصوص پروژه مرمت مسجد شاه دو شمشیره معلومات داده، گفت:

« این مسجد در جوار زیارتگاه لیث بن قیس بن عباس (رض) نواسه کاکای رسول

و بازسازی ۹ آبده تاریخی دیگر شامل ترمیم و بازسازی مسجد پل خشتی، قصر باغ بالا، مسجد معاذ بن جبل، حضیره شهدای پارلمان و اعمار بنای بیرق یاد بود تپه و وزیر محمد اکبر خان را در کابل، مسجد میر هزار و حرمسرای کندهار، مسجد جامع هرات و اعمار مسجد خرقة مبارک در شهر فیض آباد بدخشان راروی دست دارد که عنقریب تکمیل می گردد.»

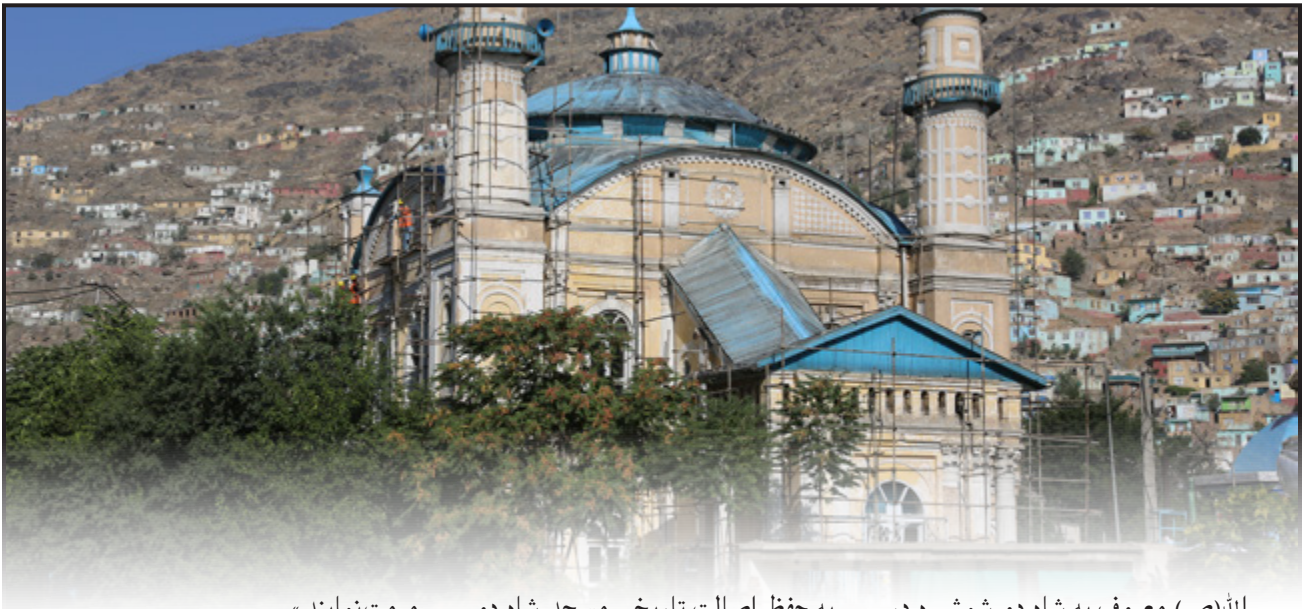
رهبری وزارت شهرسازی و اراضی در سخنرانی اش افزود:

« همزمان با این؛ کار ترمیم و بازسازی ۸ پروژه دیگر شامل اعمار مسجد جامع پروان، مرمت روضه مزار شریف، باز سازی زیارت امام زاده یحیی در ولایت سرپل، بازسازی مسجد نور الاسلام، ترمیم مقابر سید جمال الدین افغان، سید اسمعیل بلخی و اعمار بخش دوم پارک تپه و وزیر محمد اکبر خان در کابل و مرمت فاز دوم مسجد جامع هرات در پروژه تدارکاتی قرار داشته، همچنان کار ۶ پروژه دیگر شامل ترمیم و بازسازی مسجد غیاثی و پل خشتی ولایت بدخشان، ترمیم و بازسازی درمسال پیر تنات هندوها در غزنی، مرمت ساحه تاریخی تخت رستم در شهر اییک سمنگان، بازسازی مقبره میر هاشم در بامیان و مرمت قلعه جنگی بلخ در مرحله

» بازسازی آبدات تاریخی از بعد نظرداشت حفظ اصالت تاریخی و بافت های فرهنگی و هنری نسل های گذشته؛ متفاوت از سایر امور ساختمانی بوده، مراحل مطالعات و اسناد سازی آن از رهگذر حفظ نمادی از تاریخ کهن و تلقین هویت اصیل زنده گی پیشینیان به نسل امروز و فردا یک امر ضروری تلقی می گردد. از اینرو وزارت شهرسازی و اراضی ترمیم و بازسازی آبدات تاریخی را با سیستم منظم سروی، مطالعات و آسیب شناسی، طرح و دیزاین نقشه ها و اسناد تخنیککی، نظارت از پروژه های تحت کار، تحکیم، مستند سازی آبدات و تهیه دیتابیس آبدات تاریخی در ۳۴ ولایت کشور دنبال می نماید.»

سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی در ادامه سخنانش گفت:

« پروژه مرمت مسجد شاه دو شمشیره علیه رحمه بعد از طی مراحل تدارکاتی با دستگاہ ساختمانی افغانی به ارزش بیش از ۲۳ میلیون و ۲۳۱ هزار افغانی عقد قرارداد و کار عملی آن امروز به دست جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور افتتاح و به تاریخ پانزدهم میزان سال آینده خورشیدی به پایه اکمال می رسد. علاوه بر این پروژه، وزارت شهرسازی و اراضی کار ترمیم

الله (ص) معروف به شاه دو شمشیره در مرکز شهر کابل از قدامت والای در تاریخ و فرهنگ اسلامی افغانستان برخوردار بوده و به اساس برخی روایات و اسناد تاریخی در ماه رمضان سال ۸۱ هجری قمری مصادف به قرن هفتم میلادی من حیث نخستین عبادت گاه مسلمین به دست فاتحان و غازیان اسلام در شهر کابل اعمار گردیده است.

مسجد شاه دو شمشیره در ازای تاریخ کابل چندین بار تخریب و مجدداً اعمار گردیده است. از جمله یکبار توسط نصیر الدین همایون فرزند بابر شاه در سال ۱۵۴۴ میلادی بنای آن تجدید شده، چنانچه کنده کاری دیوار قدیم آن در موزیم کابل موجود بوده که آثار تعمیر آنرا در سال ۹۲۳ خورشیدی نشان می دهد.

مسجد کنونی شاه دو شمشیره نشانی از ظرافت فرهنگ معماری دو قرن قبل بوده که در مساحت کلی ۱۱۹۲ متر مربع بالاضافه در مساحت ۴۲۵ متر مربع در دو منزل و یک وضو خانه در فاصله ۷ متری دریای کابل اعمار و برای آخرین بار در سال ۱۳۰۲ خورشیدی به هدایت و هزینه مالی مادر شاه امان الله خان ترمیم و بازسازی گردیده است.»

محترم بیات افزود:

« وزارت شهرسازی و اراضی با توجه

به حفظ اصالت تاریخی مسجد شاه دو شمشیره، کار مرمت این آبدۀ تاریخی را پس از مطالعات همه جانبه و مشوره با متخصصان آبدات تاریخی به گونه دقیق و اساسی به پیش می برد. طوریکه آهن پوش مسجد تجدید، ساختمان چوبی هر دو منزل پس از آسیب شناسی، نقشه برداری و اندازه گیری تزئینات و ثبت اطلاعات آن در کمپیوتر به صورت دقیق پالش گردیده، کلکین ها برخی ترمیم و بعضی هم نوسازی شده و بعد از پلستر کاری، رنگمالی می گردد.»

متعاقباً جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور در سخنرانی افتتاحیه خویش فرمودند:

« جای افتخار است که در مراسم آغاز کار مرمت مسجد شاه دو شمشیره علیه رحمه، دختران شاه امان الله خان غازی حضور دارند. مادرکلان اینها از زنان نامدار تاریخ کشور است که نه تنها این مسجد، بلکه مساجد و آرامگاه های دیگری فضلالی کشور را نیز ترمیم و بازسازی نموده است.»

جلالتمآب رئیس جمهوری اسلامی افغانستان افزودند: « مسجد خانه خدا و مرکز اجتماع مسلمین بوده و در این شک نداشته باشید که وظیفه رئیس جمهور و تمام دولت است تا مساجد را اعمار و

مرمت نمایند.»

هکذا جلالتمآب رئیس جمهور کشور در بخش دیگری از سخنرانی مختصر، ضمن سپاس از وزارت های شهرسازی و اراضی و اطلاعات و فرهنگ، خاطر نشان ساختند: « ما اراده محکم داریم تا تمام آبدات تاریخی افغانستان را ترمیم و مرمت نمائیم. بعد از ترمیم مساجد، خانقاه های عمده نیز ترمیم می شوند که خانقاه پدر مولانا و خانقاه چشتیه از شمار آنها است.»

جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان ضمن تاکید بر ابقای مساجد من حیث نمونه ای فرهنگ اسلامی اذعان نمودند: « ترمیم نمونوی برخی کاروان سراها باید آغاز گردد و سایر مساجد تاریخی کابل و تعمیرات دو طرف دریای کابل نیز باید سر وی شوند.»

در پایان این مراسم؛ جلالتمآب رئیس جمهور کشور در حالیکه از سوی سرپرست وزرای شهرسازی و اراضی، ارشاد حج و اوقاف و اطلاعات و فرهنگ و سایر اشتراک کنندگان مراسم همراهی می گردید، به مسجد شاه دو شمشیره (علیه رحمه) تشریف برد و پس از افتتاح کار مرمت این مسجد تاریخی و بازدید از بخش های مختلف آن؛ نماز عصر را در آنجا ادا نمودند.

د ملکیت سند؛ د هوسا ژوند ډاډ

اوس مېرمنې هم کولای شي چې د ملکیت سندونه په خپل نامه ثبت کړي. زه یو زوی لرم هغه هم زما خیال نه ساتي او خاوند مې له دې ویرې چې سبا ورځ زموږ زوی مور له دې کوره ونه باسي راته یې وویل؛ راځه چې دا کور ستا په نامه کړم.

عمر خان خدران د شپارلسمې ناحیې اوسېدونکی (قلعه زمان خان)

غیر رسمي بنیاري سیمو ته د ملکیت سندونو ویشل یوه ډېره بڼه پروسه ده، ځکه چې مخکې خلک په دوو کې راگیر وو چې یا به مو دولت کورونه رارنگ کړي یا به مو له دې کورونو وباسي، د ملکیت سند له ورکړې سره خلک ډاډه شول چې دا کورونه نه څوگ وپجاړوي او نه یې هم څوک ترې اخیستی شي. دا ډېره بڼه پروسه ده له دې سره ډېرې اسانتیاوې برابرېږي، خو خبره دا ده چې په دې تپه کې ډېر داسې ځایونه شته، چې په ختو کې بنویږي.

لطیفه د شپارلسمې ناحیې اوسېدونکې (خراسان بنارگوټی)

بنار جوړولو او ځمکو وزارت د غیرپلاني او غیر رسمي کورونو د خونديتوب په موخه په اتو بنارونو کې د سروې او ثبت تر څنګ په پنځو بنارونو کې د ملکیت سندونو د وېش لړۍ هم پېل کړې، چې په ترڅ کې یې تر اوسه د جلالتماب جمهور رئیس له خوا په کابل، هرات، جلال اباد، بامیان او نیلي بنارونو کې ۲۰ زره غیر رسمي او غیر پلاني سیمو ته د ملکیت سندونه ویشل شوي دي. د کابل هغو بناریانو چې د ملکیت سندونه یې ترلاسه کړي، خپل احساسات دا ډول شریک کړي دي:

بي بي گل د شپارلسمې ناحیې اوسېدونکې (قلعه زمان خان)

خدای دې د بنارجوړولو او ځمکو وزارت مسولینو ته خبر ورکړي چې مور ته یې د ملکیت سندونه راکړل، بناروالۍ اته ځله زما کور رنګ کړ، ویل به یې ستاسې کورونه غیر قانوني دي او سند نلري. خو له نېکه مرغه اوس مور د ملکیت سندونه ترلاسه کړل، له خدایه ډېر شکر گزاره یمه، له دې وروسته به په ډېرې آرامۍ او خوشحالی په دې کور کې ژوند وکړو. د کور په جوړولو کې مې ډېر سختۍ وګاللې، درې بچیان مې هم شهیدان شول. د بنارجوړولو او ځمکو وزارت څخه مننه کوم چې د غیر رسمي بنیاري سیمو اوسېدونکو ته یې د ملکیت سندونو د ویشلو پروګرام پیل کړ. خدای دې ورته خبر ورکړي. پخوا به د ملکیت سندونه یواځې د نارینه وو په نامه ثبتېدل خو

ارمانجنې هېلې چې پوره شوې

جوړې کړې. دا چې په افغانستان کې لا هم جگړه روانه ده او د ختمېدو په اړه یې د خلکو تمې ډېرې کمې دي، د ښارونو په غیر پلاني سیمو کې د دوی موقتې سرپناوې نږدې په دایمي سرپناوو بدلې شوي او دا سرپناوې ورځ تر بلې په ډېرېدو دي، ځکه له بلې خوا ورسره په بلې جگړه زور اخلي او له بلې خوا ورسره په موازي ډول په ښارونو کې غیر پلاني سیمې پراختیا پیدا کوي.

اسیا په تېره هندوستان، چین او ناچیریا هېوادونو اوسېدونکي وي. په ښارونو کې مېشتېدنه ښايي ډېر لاملونه ولري، خو په افغانستان کې چې نږدې نیمه پېړۍ مخکې په لرې پرتو سیمو کې نه اټکلېدونکې جگړې پیل شوې او د لسيزو په تېرېدو سره یې زور واخېست، ورسره هممهاله د لرې پرتو سیمو اوسېدونکيو خپل کورونه پرېښودل او د لنډمهال لپاره یې په ښارونو کې د ځان لپاره سرپناوې

په ښارونو کې مېشتېدنه او ښاري ژوند ته مخه کول، په نړۍ کې په چټکۍ سره روان دي او د څېړنو له مخې، اوسمهال د نړۍ څه باندې ۱,۷ میلیارده وگړو ښارونو کې ژوند کولو ته مخه کړې ده. د ملگرو ملتونو د اټکل له مخې دا چټکه پروسه به په ۲۰۳۰ کال کې ۲۷ سلنه نوره هم لوړه شي او په ۲۰۵۰ میلادي کال کې به د نړۍ ۶۶ سلنه انسانان په ښارونو کې ژوند غوره کړي، چې ډېری به یې د افریقا،

تراوسه په کابل، هرات، قندهار، بلخ، ننگرهار، فراه، باميان او دايکندي ولايتونو کې څه باندې اووه سوه زره ښاري غير رسمي کورونه سروې او ثبت کړي چې دا د دې برنامې يو له مهمو لاسته راوړنو څخه گڼل کېږي او په پام کې ده چې دا لړۍ د هېواد ټولو ولايتونو ته وغځول شي.

ياد وزارت د ښاري غير رسمي سيمو ثبت پروگرام له لارې تر دې مهاله د کابل ښار په ۲۲ ناحيو او ميريچه کوټ ولسوالۍ کې ۴۵۲۸۳۰ ښاري غير رسمي کورونه سروې کړي. همداراز، په بلخ ولايت کې ۸۱۰۳۳ کورونه، په هرات ولايت کې ۷۱۳۶۹ کورونه، په کندهار کې ۴۲۷۱۶ کورونه، په جلال اباد ښار کې ۲۳۳۵۴ کورونه، په باميان کې ۱۲۳۹۲، په فراه ولايت کې ۱۲۰۱۴ کورونه او د دايکندي په نيلې ښار کې ۱۱۳۸ ښاري غير رسمي کورونه ثبت شوي دي.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت نه يوازې په

د دې تر څنگ يادې سيمې له يو لړ بنسټيزو حقونو او خدماتو چې ښاريانو ته بايد وړاندې شي، بې برخې کېږي، ځکه له يوې خوا حکومت دا ډول سيمو ته ځانگړې پاملرنه نه کوي او له بلې خوا په دې سيمو کې مېشت وگړي هم پر خپلو ملکيتونو پانگونې ته زړه نه ښه کوي.

خو د ښار جوړولو او ځمکو وزارت په ښاري غير رسمي سيمو کې دې ستونزو ته د رسېدو لپاره د ځمکوالۍ چارو د تنظيم قانون دولسمې مادې پر بنسټ د ښاري غير رسمي سيمو برنامې طرح جوړه کړه او د ځمکو، اوبو او چاپيريال ساتنې عالي شورا تر تاييد وروسته د جلالتماب جمهور رييس له لوري په ۱۳۹۶/۱۲/۰۳ کې توشيح شوه چې اوس د دې پروگرام په پلي کېدو سره د يادو سيمو د ډيرۍ اوسېدونکيو هيلې راټوکېدلي دي.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت په يوه بې ساري اقدام سره د دې پروگرام له لارې

غير پلاني سيمې چې په ښاري غير رسمي ځايونو هم يادېږي له نومه څرگندېږي چې د ښاري نقشو او تفصيلي پلانونو پر خلاف جوړې شوې سرپناوې دي. کله چې د يوه ښار له تفصيلي او ماسټر پلان خلاف يوه سيمه ورغول شي، هرو مرو په کې يو لړ ستونزې موجودې وي.

د غير پلاني سيمو په رغولو سره په ښارونو کې نظم او ښاري بڼې او نما هم خرابېږي او د دې تر څنگ مسوولو ادارو ته يو لړ نوې ستونزې هم راپيدا کېږي چې که په وخت ورته رسېدنه و نه شي، بيا په ښاري ثبات هم منفي اغېزه کوي.

په نړۍ کې د نورو هېوادونو لکه ترکيې، کينيا، هند او زېمبابوې تر څنگ د افغانستان ډېری ښارونه هم د غير پلاني کورونو له چټکې پراختيا ستونزې سره مخ دي او ورسره هم مهاله په دې سيمو کې د معيشت، روغتيا او د مېشتو وگړيو خونديتوب له ننگونو سره مخ دي.

د ښاري غير رسمي سيمو ثبت پروگرام له لارې د ملکيت سندونو په وېش سره هستوگنځايونه خوندي کېږي، د دې ځايونو ارزښت درې برابره لورېږي، غوره معيشت ته لاره برابرهږي او په ټوله کې د رسمي او غير رسمي سيمو تر منځ تبعيض له منځه ځي

ته ۱۰۰۰ او د فراه ښار غیر رسمي سیمو اوسېدونکو ته ۱۰۰۰ د ملکیت سندونه ورکړل شي.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت په نوبت د ښاري غیر رسمي سیمو ثبت پروگرام له لارې د ملکیت سندونو په وپش سره هستوګنځایونه خوندي کېږي، د دې ځایونو ارزښت درې برابره لوړېږي، غوره معیشت ته لاره برابروي او په ټوله کې د رسمي او غیر رسمي سیمو تر منځ تبعیض له منځه ځي.

همداراز، د دې سندونو په وپش سره د ښاري غیر رسمي سیمو د عقاري ملکیتونو د مالکیت حق خوندي کېږي، د ښاري غیر رسمي سیمو پر عقاري ملکیتونو پانګه اچونه یا نور اقتصادي فعالیتونه وده کوي، ورسره هممهاله ښاري کلتور دودېږي، د ښاروالیو او ملي عوایدو په ډېرېدو کې مرسته کوي، د خلکو او دولت تر منځ اړیکې لا پراخېږي او په ورته وخت کې د ځمکوالۍ کنټرول، مدیریت او د افغانستان په لویو ښارونو کې ښه ښاري خدمتونو وړاندې کولو ته زمینه برابروي.

د کابل ښار غیر رسمي سیمو اوسېدونکیو ته د ملکیت سندونو د وپشلو پر مهال د ښار جوړولو او ځمکو وزارت سرپرست محترم محمد جواد پیکار وویل، د ښار جوړولو او ځمکو وزارت اوس مهال د ښاري ودې او پراختیا په برخه کې روښانه لیدلوری لري او په وینا یې پر غوره هستوګنیزو سیمو د غیر رسمي او غیر پلاني سیمو د بدلولو په اړه د حکومت ژمنه د عملي کېدو په حال کې ده.

د محترم محمد جواد پیکار په وینا، هغه سندونه چې د غیر رسمي ښاري سیمو اوسېدونکیو ته ورکول کېږي، په کې د نارینه او ښځې نومونه لیکل شوي او یا هم یوازې د نارینه او ښځې لپاره جلا سندونه ځانګړي شوي چې په خبره یې دا خپله د ټولنیز عدالت په تامین، برابرۍ، مساوات او په اقتصادي او ټولنیزو چارو او د ښځو پیاوړتیا برخه کې د جلالتماب جمهور رییس محمد اشرف غني د ژمنو بشپړول ښيي.

محترم محمد جواد پیکار ژمنه وکړه چې په نږدې راتلونکې کې به د مزار شریف ښاري غیر رسمي سیمو اوسېدونکیو ته ۵۰۰۰، د کندهار ښار غیر رسمي سیمو اوسېدونکیو

هېواد کې د ښاري غیر رسمي سیمو کورونه سروې او ثبت کوي؛ بلکې د دې سیمو اوسېدونکیو ته یې د باور وړ ملکیت سندونو وپش هم پیل کړی دی چې په دې سره په یادو سیمو کې اوسېدونکیو پانګونې ته لېوالتیا پیدا کړې ده.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت تر دې مهاله د کابل، هرات، مزار شریف، جلال اباد، کندهار، فراه، بامیانو او نیلي ښارونو په غیر رسمي او غیر پلاني سیمو کې کورونو لرونکیو ته؛ د ملکیت ۲۰ زره سندونه وپشلي دي او دا هغه هیله ښوونکې زیری دی چې د دې سیمو اوسېدونکي یې اورېدو ته له ډېرې مودې په تمه وو.

له دې شل زرو نږدې لس زره یې یوازې د کابل ښار بېلابېلو ناحیو غیر رسمي سیمو اوسېدونکیو ته وپشل شوي. په غیر پلاني سیمو کې د کورونو لرونکیو ته د ملکیت سندونو د وپشلو لړۍ په چټکۍ سره دوام لري او تمه ده چې د ۲۰۱۹م کال تر پایه به د ۱۵۰ زره کورونو او تر ۲۰۲۰م کال پورې به د ۵۰۰ زره کورونو مالکان له ملکیت سند څخه برخمن شي چې له دې لارې به درې میلیونه هېوادوال په مستقیمه توګه د ملکیت سند له ګټو برخمن کېږي.

اعمار شهرک های معلمین؛ نقطه عطف بر معارف

مرضیه رضایی

مورخ ۱۳۸۲/۲/۳۰ مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان با نظر داشت اهمیت والای معارف و مقام ارزشمند و گرامی معلم؛ در راستای تأمین رفاه عامه این مشعل داران میدان مبارزه با جهل و تاریکی و سعی به منظور تربیه سالم فرزندان افغانستان؛ پروژه پلان گذاری شهرک های معلمین را در تفاهم با وزارت های معارف، مالیه، زراعت، آبیاری و مالرداری در چوکات این وزارت ایجاد و کار احداث شهرک های معلمین را در ۳۴ ولایت

نقش پلان گذاری و مدیریت در اداره اقتصادی کشور امر ضروری بوده و پلان گذاری به عنوان یک نگرش و راه زندگی، مستلزم تعهد به عمل؛ بر مبنای اندیشه برای آینده و اراده برای ساخت و ایجاد یک برنامه ریزی منظم و مداوم می باشد. بدون شک در موجودیت پلان های شهری است که شهر ها قانون مند گردیده و به شکل منظم انکشاف می نمایند.

وزارت شهر سازی و اراضی به اساس فرمان شماره ۱۰۹۱

کشور در سال ۱۳۸۷ خورشیدی آغاز نموده است.

گردیده است.

هدف از ایجاد این پروژه؛ سروی ساحه، توپوگرافی، پلان توپوگرافی، طرح و ترتیب پلان های تفصیلی، پلان گذاری مسیر شبکه های زیربنایی و خط اندازی شبکه های شهرک های رهایشی مطابق نرم و استندرد های شهری جهت ایجاد سرپناه و مسکن برای معلمین می باشد.

۱- سروی توپوگرافی و تهیه پلان توپوگرافی ۱۱۳ شهرک در مرکز و ولسوالی های ۲۸ ولایت شامل کاپیسا، ننگرهار، قندز، بلخ، هلمند، قندهار، فاریاب، سرپل، خوست، بامیان، جوزجان، سروبی کابل، پروان، تخار، سمنگان، نیمروز، میدان وردک، هرات، لغمان، لوگر، دایکندی، فراه، غزنی، زابل، بغلان، غور و ارزگان در مساحت (۵۱۵۷۵) جریب زمین

مسولین پروژه شهرک های معلمین وزارت شهرسازی و اراضی با همراهی هیأت موظف از وزارت های معارف و امور مهاجرین و عودت کننده گان، همواره طبق پالیسی و رهنمود مقام رهبری این وزارت از ساحات شهرک های معلمین در ۳۴ ولایت کشور باز دید نموده و برنامه های جامع تسریع روند ساخت و ساز مسکن قابل استطاعت (ارزان قیمت- اجتماعی) برای تمام معلمین کشور را با کمک سایر ادارات ذیربط روی دست گرفته اند.

۲- طرح ریزی کامل پلان های تفصیلی، پلان سرکها با تمام جزئیات، شبکه های آبرسانی و برق با لست بر آورد و تهیه کتب رهنمود ۱۰۳ شهرک در ولسوالی ها و مراکز ۲۸ ولایت شامل کاپیسا، ننگرهار، قندز، بلخ، هلمند، قندهار، فاریاب، سرپل، خوست، بامیان، جوزجان، سروبی کابل، پروان، تخار، سمنگان، نیمروز، میدان وردک، هرات، لغمان، لوگر، دایکندی، فراه، غزنی، زابل، بغلان و ارزگان؛ شامل (۹۰۴۰۳) نمره رهایشی

تداوم فعالیت ها در این راستا منتج به دست آورد های زیر

معارف برای سروی، طرح ریزی پلان، خط اندازی، سروی توپوگرافی و تهیه پلان توپوگرافی شهرک های معلمین معطل شده است.

لازم به یاد آوریست که علاوه بر ساخت بلاک های رهائشی؛ اعمار مساجد، کلینیک ها، مکاتب، کودکستان ها، پارکینگ وسایط و سایر امکانات چون سیستم های کانالیزاسیون مدرن، تصفیه خانه های فاضلاب، سیستم آبرسانی مجهز، برق، پارک های تفریحی و سرک های پیخته به منظور ایجاد سهولت های لازم در شهرک های معلمین مد نظر گرفته شده است.

وزارت شهرسازی و اراضی منحصیث نهاد مسؤل و با اعتبار حکومت جمهوری اسلامی افغانستان تعهد و افتخار دارد که با نظر داشت نیازمندی بالای معلمین کشور به مسکن قابل استطاعت؛ در راستای اعمار شهرک های معلمین در ۳۴ ولایت جد و جهد نموده و برای نسل آینده و روشن این سرزمین و ملت معارف پرور افغان مصدر خدمات ارزشمند می گردد.

در مساحت (۴۹۷۲۵) جریب زمین و تقدیم آن به وزارت معارف

۳- خط اندازی ۷۲ شهرک در ۲۴ ولایت شامل کاپیسا، ننگرهار، قندز، بلخ، هلمند، قندهار، فاریاب، سرپل، بامیان، جوزجان، کابل، پروان، تخار، سمنگان، نیمروز، میدان وردگ، هرات، فراه، زابل، بغلان و دایکندی در برگیرنده (۲۲۰۰۷) نمره رهائشی

۲- طرح و ترتیب ۹ پلان تفصیلی شهرک های معلمین و پلان تفصیلی ساحه E و F پروژه پیروزی ولسوالی ده سبز کابل، شهرک رهائشی ساحه تصدی نفت و گاز شهر شبرغان ولایت جوزجان، شهرک رهائشی و صنعتی قالین بافان دشت آبدان ولایت قندز، شهرک صنعتی و رهائشی قالین بافان ولسوالی شکر دره ولایت کابل و فاز های اول، دوم و سوم شهرک اسکان کوچی ولسوالی دشت خلیل آباد و دشت خوشی و پشتون زرغون شهر ولایت لوگر البته تداوم فعالیت ها در بخش های مختلف پروژه های باقی مانده از ۲۰ الی ۵۴ در صد پیشرفت داشته، اما کار برخی پروژه ها به دلایل چون عدم آماده گی وزارت

د شاه دو شه
جومات د مر
مراسم آغاز کول
شاه دو شمشیر

د ښوونځي

نوې ودانۍ ته د عمران تلوسه

دی، نوموړي «۴» کاله د شنه اسمان لاندې، د چوکۍ او میز پرته خپلو زده کړو ته دوام ورکړی.

«ځینې وختونه به مې وجود د یخې هوا له کبله درد کاوه او له ځان سره به مې ویل، خدایه! څه وخت به دا وضعیت پای مومي او په پرانیسته فضا کې به زده کړې کوو»

عمران د خپلو ترڅو کیسو په دوام وايي: «کله چې ما لیدل نور

په افغانستان کې لاهم یو شمېر افغان زده کوونکي په سختو شرایطو کې د شنه اسمان او سوځنده لمر لاندې په نشتو امکاناتو په زده کړو بوخت دي او هره ورځ په دې تمه دې ښوونځي ته ورځي چې سبا ورځ ټولني ته د خدمت جوگه شي او وکولای شي د هېواد په بیارغولو کې ونډه واخلي.

د دوی له ډلې یو هم «۱۳» کلن عمران دی چې د کابل ښار په قصبه کې د حبيب الرحمن منځني ښوونځي کې په زده کړو بوخت

دوی وايي: «په خلاصه فضا کې او د سوزنده لمر لاندې د دوی د بچيانو درس ويل به رښتيا هم ډېره دردونکې وه او د دې ستونزې د حل لپاره يې دعا کوله، چې بالاخره دوعا يې قبوله شوه»

«زما زوی چې کله ښوونځي ته تلو نو ژړل به يې او ويل يې، پلار جانته زموږ صنفونه ډېر خراب دي، کړکې، دروازه او تشاب نلري، ورته مې ويل خیر خدای مهربانه دی چې ستاسې دا ستونزه هواره شي، له خدایه شکر گزاره یوو چې د نوي ښوونځي په جوړېدو سره دا ستونزه حل شوه.»

د ښارچورولو او ځمکو وزارت د یو فعال بنسټ په توګه، هڅه کړې څو د مخکې جوړو شوو ودانیزو توکو د تولید فابریکې له لارې د هېواد راتلونکي جوړونکي نسل لپاره په نړېوالو معیارونو برابر ښوونځي جوړ کړي.

یاد وزارت د هېواد جلالتماب جمهور رئیس د هدایت په اساس د هېواد په کچه د ۲۷۰۰ ښوونځیو د جوړولو کار پیل کړی دی چې د دې ښوونځیو په جوړېدو سره به زده کوونکي وکولای شي په ډاډمنه فضا کې په آرام فکر سره خپلې زده کړې وکړي.

زده کوونکي په مجهزو صنفونو کې زده کړې کوي نو د نا هیلې احساساتو سره به مې کاوه او له ځان سره به مې ويل، کاش زه هم د هغوی په منځ کې وای او د سوزنده لمر او تند بادونو په امان کې مې خپلې زده کړې کړې وای.»

خو د عمران په ګډون اوس مهال په هېواد کې په زرګونه افغان زده کوونکي د ښارچورولو او ځمکو وزارت په هڅو خپلو دې هیلو ته رسېدلي دي. هغه ځکه چې یاد وزارت د مخکې جوړو شویو ودانیزو توکو د تولید فابریکې له لارې په نړېوال معیار برابر ښوونځي جوړوي، چې یو یې هم په قصبه کې د عمران اته صنفی ښوونځی دی، چې تازه جوړ شوی دی.

دا ښوونځی د پرمختللي صنفونو، میز او چوکيو، تشابونو، د څښاک پاکو اوبو او د کمپیوټر د زده کړې منظم صنف په درلودلو سره په قصبې سیمه کې په سلګونو زده کوونکو ته د زده کړې مناسبه ډاډمنه فضا رامنځته کړې ده.

د ښوونځیو د نشتون ستونزې د حل په موخه د حکومت دې اقدام نه یواځې زده کړیالان خوشحاله کړي بلکه د هغوی کورنۍ هم په دې برخه کې د هېواد جلالتماب جمهور رئیس څخه مننه کوي چې د دوی بچيانو لپاره يې د زده کړې مناسبه زمينه برابره کړله.

تحول بزرگ در نظام زمینداری

بانک معلوماتی زمین دولتی را در جلسه مورخ ۱۵ عقرب سال ۱۳۹۲ شورای عالی اراضی، آب و محیط زیست ارائه نمود که خوشبختانه مورد تأیید شورا و منظوری جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور قرار گرفت.

ریاست جی آی اس یا سیستم معلومات جغرافیایی وزارت شهرسازی و اراضی در یک سال اخیر با سروی و ثبت بیش از ۴ میلیون و ۳۰۰ هزار جریب زمین و

ثبت الکترونیکی ملکیت های دولتی و عامه تحت استفاده دولت طرح ریزی و ایجاد گردیده است.

وزارت شهرسازی و اراضی منحصیث یگانه نهاد فعال و معتبر حکومت در عرصه زمینداری با نظر داشت احساس مسولیت بزرگ در قبال نسل آینده افغانستان؛ حسب استراتیژی و پالیسی روشن و صریح حکومت در راستای طرح و تطبیق برنامه های انکشافی و اقتصادی؛ طرح

بانک زمین دولتی؛ سیستم جامع معلومات زمینداری است که از طریق آن با استفاده از تکنالوژی عصری؛ زمین های دولتی و ملکیت های عامه تحت استفاده دولت تشخیص، تشبیت، نقشه برداری و به گونه منظم، ثبت دیتابیس آنلاین گردیده و هنگام ضرورت به دسترس حکومت قرار می گیرد. بانک معلوماتی بر مبنای ماده دهم و یازدهم قانون تنظیم امور زمینداری؛ به هدف

املاک دولتی؛ تحول بزرگ و شگرفی را در عرصه نظام نوین زمینداری افغانستان رونما گردانیده است. نتایج کار در این راستا به گونه شفاف از طریق وب سایت رسمی، صفحه فیس بوک، نشریات هفته وار، ماهوار و فصل وار وزارت شهرسازی و اراضی به اطلاع عامه مردم و حکومت رسانیده می شود.

در یک ماه اخیر کار خستگی ناپذیر تیم مسلکی و متعهد بانک زمین دولتی؛ رقم سروی، نقشه برداری و ثبت زمین و املاک دولتی در سطح کشور به ۴ میلیون و ۳۸۲ هزار و ۵۱۷ جریب زمین رسید. رقمی که هرروزه امیدواری ملت به حفظ املاک بیت المال و تقویت روند طرح و تطبیق برنامه های انکشافی دولت می افزاید.

این رقم بلند زمین و املاک دولت در ۴۹۱۳ قطعه زمین شامل ۴۰۹۹۱۴۵ جریب زمین سفید دولتی در ۱۹۹۱ قطعه و ۲۸۷۳۷۲ جریب ملکیت های عامه تحت استفاده دولت در ۲۹۲۲ قطعه در ۲۸ ولایت کشور می باشد.

چنانچه در جدول آمار می نماید؛ در ولایت کابل ۲۲۴۰۵۲ جریب زمین و املاک دولتی در ۲۳۰ قطعه، در جوزجان؛ ۱۳۵۱۲۵ جریب در ۱۴۵ قطعه، در لوگر ۱۷۰۲۴۴ جریب در ۱۴۰ قطعه، در تنگهار ۳۵۹ هزار و ۹۱۳ جریب در ۱۲۲ قطعه، در زابل ۱۹۰۴۵۱ جریب در ۱۳۸ قطعه، در لغمان ۱۵۳۳۹۳ جریب در ۲۴۲ قطعه، در کاپیسا ۴۹۰۸۹ جریب در ۳۷۲ قطعه، در کندز ۲۰۱۷۸۱ هزار جریب در ۲۴۵ قطعه، در بلخ ۲۱۵۱۰۷ جریب در ۱۲۴ قطعه، در هرات ۱۸۱۲۹۹ جریب در ۱۰۰ قطعه، در پکتیا ۲۰۸۰۵۱ جریب در ۲۷۲ قطعه، در پروان ۱۲۵۵۸۳ جریب در ۲۳۳ قطعه، در بامیان ۹۹۴۴۴ جریب در ۱۷۹ قطعه، در غزنی ۱۳۷۵۲۳ جریب در ۷۳ قطعه، در سمنگان ۷۵۵۷۹۹ جریب زمین در ۳۲۹ قطعه، در میدان وردگ ۷۴۸۰۲ جریب زمین در ۱۷۲ قطعه، در دایکندی ۲۷۴۳۸ جریب زمین در ۲۱۵ قطعه، در غور ۱۱۰۲۲۵ جریب زمین در ۱۳۲ قطعه، در نیمروز ۲۲۸۷۸۱ جریب زمین در ۱۲۲ قطعه، در سرپل ۱۷۳۷۴۷ جریب زمین در ۱۲۸

قطعه، در قندهار ۱۲۲۵۲۸ جریب زمین در ۲۰۱ قطعه، در پکتیکا ۲۰۰۳۴۱ جریب زمین در ۲۲ قطعه، در تخار ۱۴۹۳۱۸ جریب زمین در ۲۰۲ قطعه، در هلمند ۱۱۲۱۳۴ جریب زمین در ۲۷ قطعه، در فاریاب ۱۵۱۱۱۴ جریب زمین در ۱۱۰ قطعه، در بغلان ۱۳۴۱۰۲ جریب زمین در ۱۲۲ قطعه، در خوست ۱۵۴۵۹۱ جریب زمین در ۲۲۸ قطعه، در بادغیس ۱۳۲۲۰۲ جریب زمین در ۹۲ قطعه و در فراه ۷۲ جریب زمین در ۸ قطعه سروی، نقشه برداری و ثبت بانک زمین دولتی گردیده است.

وزارت شهرسازی و اراضی منحیث نهاد خدمت گذار به مردم و دولت افغانستان صادقانه متعهد است، تا وجب به وجب زمین و املاک دولتی؛ این ثروت ارزشمند ملی افغانستان را با امانتداری کامل سروی، نقشه برداری و ثبت نموده و منحیث وجبیه ملی و نمادی از کار و فعالیت صادقانه به پیشگاه ملت، دولت افغانستان و نسل های بعدی به ارمغان بگذارد.

راتوکېدلې هیلې بشپړیږي

کچه د نورو چارو ترڅنگ دنده لري چې د هېواد اړمنو خلکو ته خوندي او د استطاعت وړ کورونه جوړ کړي. دغه وزارت همدا راز هڅه کوي چې د نفوسو ورځ تر بلې زیاتوالي ته په کتو په دې برخه کې ان د راتلونکو اړتیاوو په نظر کې نیولو سره د یو واضح لړلید له مخې پر مخ ولاړ شي. د ښار جوړولو او ځمکو وزارت په دې وروستیو کې د امنیتي او دفاعي ځواکونو د شهیدانو پر وارثینو د استوګنیزو نومرو د وېش حقوقي بنسټ هم ایښی دی. دلته د جمهوري ریاست عالي مقام ۳۰۵ شمېرې

جمهوري دولت جلالتماب جمهور رئیس لکه څنګه چې د افغانستان د ښېرازی لپاره په بېلابېلو برخو کې هر اړخیزې طرحې جوړې او تطبیق کړي، دغې برخې ته یې هم ځانګړې پاملرنه کړې ده چې د امنیتي او دفاعي ځواکونو د شهیدانو وارثینو ته د هېواد په ګوټ ګوټ کې د استوګنیزو نومرو وېش یې یوه بېلګه ده. د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د دغې برنامې چارې پر مخ وړي او په دې برخه کې یې د پام وړ لاس ته راوړنې لرلې دي. د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د هېواد په

د تېرو څو لسيزو حکومتونو د اغېزناکو برنامو د نه شتون له کبله د ټولنې د محرومو وګړو ژوند ورځ تر بلې ترینګلي حالت ته رسېدلی دی. د ټولنې د محروم قشر له ډلې یو هم د امنیتي او دفاعي ځواکونو د شهیدانو وارثین دي. دغو رېښتینو اتلانو که څه هم له دې خاورې څخه د دفاع په لار کې ځانونه قربان کړل، خو د هغوی وارثینو ته بیا هغه ډول پاملرنه ونه شوه، څه ډول چې باید شوې وای. له نېکه مرغه د افغانستان اسلامي

فرمان چې د امنیتي او دفاعي ځواکونو شهیدو سرتېرو او افسرانو پر کورنیو، بې ځایه شویو او راستنېدونکیو کډوالو ته د استوګنیزو نومرو وېش په موخه صادر شو، د بېلګې په توګه یادولای شو.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت یوازې د امنیتي او دفاعي ځواکونو د شهیدو سرتېرو پر وارثینو د استوګنیزو نومرو د وېش په موخه؛ د عملي کارونو له پیل راهیسې تر دې دمه د دولتي ځمکو معلوماتي بانک له لارې د هېواد په کچه ټول ټال ۵۳۶۸۵ جریبه دولتي ځمکه تر سروې وروسته ډېټابېس ته رسولې ده.

د دغې اندازې ځمکې له سروې او ثبت څخه موخه، په بېلابېلو ولایتونو کې د سپینو ځمکو په نښه کول، د ښارګوټو لپاره د تفصیلي پلانونو جوړول او بیا پر اړمنو باندې د هغو وېشل دي.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت پر دې بریالی شوی دی چې له ۵۳۶۸۵ جریبه سروې او ثبت شوې ځمکې څخه ۷۶۶۳ جریبه یې د امنیتي او دفاعي ځواکونو د شهیدانو پر وارثینو د وېش په موخه د اړوندو ادارو په واک کې ورکړي. له دې ډلې ۵۰۰۰ جریبه د هلمند په نهر سراج ولسوالۍ کې، ۲۳۶۳

جریبه پروان ولایت او پاتې ۳۰۰ جریبه نوره په کاپیسا ولایت کې پرته ده.

پر دې سربېره همدا اوس د دولتي ځمکو معلوماتي بانک له لارې د ۱۱۶۴۳ جریبه په نښه شویو دولتي ځمکو د انتقال چارې هم روانې دي او د جمهوري ریاست عالي مقام تر حکم وروسته به په رسمي توګه د اړوندو ادارو په واک کې ورکړل شي. له دې اندازې دولتي ځمکې څخه ۳۰۰ جریبه په سرپل، ۲۷۹ جریبه په نیمروز، ۳۰۰ جریبه په زابل، ۷۰۰ جریبه په ننگرهار، ۲۹۴ جریبه په خوست، ۱۷۳ جریبه په دایکندي، ۱۱۳۶ جریبه په پکتیا، ۶۰۴ جریبه په میدان وردګو، ۵۲۴ جریبه په کنډز، ۶۶۴ جریبه په جوزجان، ۶۲۴ جریبه په فاریاب، ۲۸۵ جریبه په غور، ۲۸۴ جریبه په غزني، ۴۲۶ جریبه په لوګر او ۵۰۴۹ جریبه نوره هغه د کابل ولایت په یوولسو ولسوالیو کې پرته ده.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت له خوا په کابل کې اړمنو ته د دې ځمکې د ځانګړې کولو سربېره، جلالتماب جمهور رئیس په هغه غونډه کې چې د لومړۍ مېرمنې، یو شمېر لوړپوړیو دولتي چارواکیو او د امنیتي او دفاعي ځواکونو شهیدو سرتېرو وارثینو

په ګډون جوړه شوې وه، د کابل ولایت د دهسز ولسوالۍ په پېروزي ښارګوټي کې د ۱۱۷۷ استوګنیزو نومرو سندونه وپېشل. هره دغه نومره ۲۰۰ متره مربع کې ډیزاین شوې ده.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت په پلان کې لري چې د هېواد د رښتینو اتلانو کورنیو ته د خدمت دغه لړۍ ته په چټکۍ دوام ورکړي او په هغو ولایتونو کې چې سپینې ځمکې نه شته، نورې بدیلې لارې چارې ورته ولټوي.

یاد وزارت همدا راز له دې ورو هاخوا د جمهوري ریاست عالي مقام ته د مسکن صندوق د جوړېدو وړاندیز هم کړی چې له نېکه مرغه د افغانستان اسلامي جمهوري دولت جلالتماب جمهور رئیس له خوا منل شوی دی. تمه ده د دغه صندوق پر مټ هغه مرستې چې له کورنیو او بهرنیو مرسته کوونکیو ادارو له خوا ترلاسه کېږي، د امنیتي او دفاعي ځواکونو شهیدو سرتېرو وارثینو لپاره استوګنیز کورونه هم جوړ شي. په دې توګه د ښار جوړولو او ځمکو وزارت ژمن دی، چې د جلالتماب جمهور رئیس د لارښوونو په رڼا کې په دې برخه کې راتوکېدلې هیلې پوره کړي.

در راستای غنامندی پالیسی بهسازی ساحات غیر رسمی شهری

تحرك و زنده گی و محرومیت زدایی؛ بی تفاوتی و بی توجهی در عرصه خدمت به مردم را غیر قابل تحمل خوانده؛ دولت، وزارت شهرسازی و اراضی و شاروالی ها را پاسخگو و خدمت گذار مردم خواند.

در روز دوم این سمپوزیم؛ محترم محمد جواد پیکار سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی با تاکید بر تأمین مصونیت

در روز نخست این سمپوزیم ده هزار سند ملکیت در ارگ توسط جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور به مالکان منازل ساحات غیر رسمی شهر کابل توزیع گردید. جلالتمآب رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در این سمپوزیم ضمن بر شمردن اصل ایجاد یک دیدگاه روشن مبنی بر نظر داشت شهرها من حیث مرکز

سمپوزیم بین المللی شهری که از سوی وزارت شهرسازی و اراضی به هدف غنامندی پالیسی بهسازی و احیاء مجدد ساحات غیر رسمی و غیر پلانی شهرهای کشور با استفاده از مشوره های علمی و عملی متخصصین ملی و بین المللی برای سه روز در پایتخت برگزار گردیده بود، خاتمه یافت.

ملکیت، بهسازی ساحات غیر رسمی شهری و مبدل ساختن این ساحات را به بهترین ساحات رهايشی از اولویت های کاری این وزارت دانست.

سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی ضمن بر شمردن مشکلات ناشی از غیر رسمی و غیر پلانی بودن هفتاد درصد ساحات رهايشی شهر کابل؛ خاطر نشان ساخت که این وزارت پلان جامع رسمی ساختن ساحات غیر رسمی شهری را روی دست دارد که با تطبیق آن تمامی شهریان از خدمات یکسان بهره مند خواهند شد.

محترم محمد جواد پیکار با یاد آوری از سروی و ثبت بیش از «۷۰۰» هزار منزل در ساحات غیر رسمی هشت شهر تحت پوشش برنامه و توزیع حدود ۲۰ هزار سند ملکیت به باشندگان شهر های کابل، هرات، جلال آباد، بامیان و نیلی افزود: «افغانستان در پنج سال آینده عصری ترین سیستم زمینداری را در سطح منطقه دارا خواهد بود و بدون این سیستم منظم زمینداری نمی توان شهرهای منظم داشت. به زودی مردم افغانستان به گونه آنلاین از

طریق تیلیفون های همراه قادر به دریافت موقعیت خانه های شان خواهند بود.»

در سومین روز این سمپوزیم؛ متخصصان ملی و بین المللی نظریات شان را در عرصه های مشارکت مردمی در بهسازی، حکومتداری شهری، پلان گذاری شهری، مصونیت و مالکیت حق زمین و بخش مالی توحید و قطعنامه ای را در خصوص غنای پالیسی بهسازی و احیاء مجدد ساحات غیر رسمی شهری این گونه اعلام کردند:

۱. هری شدن یک پروسه جهانی و متوقف ناشدنی و ساحات غیر رسمی و غیر پلانی یک چالش جهانی است که اکثر شهر های کشور های رو به انکشاف جهان با آن مواجه اند. بنابر این، سکتور شهری با هماهنگی کامل به بهبود وضعیت زندگی شهروندان و خاصاً باشندگان ساحات غیر رسمی اولویت داده و بر پلانگذاری پایدار و معیاری جوابگوی نیازمندی ها تمرکز می نماید.

۲. شهر ها و حکومت های محلی باید در خصوص بهسازی و انکشاف مجدد

شهری مسؤلیت و سهم بیشتر گیرند.

۳. اساسی ترین فعالیت صورت گرفته در عرصه مدیریت و مالکیت زمین؛ سروی و ثبت ساحات غیر پلانی و توزیع سند ملکیت به مردم به مقیاس قابل ملاحظه در سطح منطقه می باشد. مصونیت ملکیت اهالی مناطق غیر رسمی و غیر پلانی؛ رکن اساسی بهبود شرایط زنده گی مردم در مناطق متذکره است.

۴. با نظر داشت خصوصیات و شرایط هر شهر و ساحه باید معیار های واضح، تغییر پذیر و قابل تطبیق برای ساحات غیر رسمی شهری در روشنایی پالیسی بهسازی و انکشاف مجدد شهری آماده گردد.

۵. پالیسی ها باید عمل محور بوده و پلان های عمل در هماهنگی با شاروالی ها ترتیب گردد. پلان های عملی به مراحل یا فیزها تقسیم و در کنار پروژه های بلند مدت و میان مدت، پروژه های کوتاه مدت نیز شامل پلان های تطبیقی گردد.

۶. در این پالیسی باید استفاده از روش های مؤفق ممالک دیگر؛ نظیر رسمی

سازی، بهسازی، تنظیم مجدد زمین، انکشاف مجدد و باز سازی شهری با نظرداشت شرایط و خصوصیات شهرهای افغانستان مد نظر گرفته شود.

۷. پروژه های نمونه در کابل و شهرهای دیگر باید از طریق دولت با اشتراک مردم عملی گردد، تا از یکسو باعث شناسایی میکانیزم های مؤفق و از جانب دیگر باعث ایجاد باور و فراهم شدن زمینه های خوبتر تطبیق برنامه های انکشافی گردد.

۸. در خصوص پالیسی بهسازی و انکشاف مجدد شهری جهت اشتراک فعال مردم در همه پروسه ها مخصوصاً چگونگی پلان گذاری و تطبیق پروژه ها از طریق ادارات مربوط و شاروالی ها؛ آگهی دهی لازم صورت گیرد.

۹. شاروالی ها و ادارات همکار باید در خصوص توانمند سازی شورا های اجتماعی، گذرها و نواحی شهری به منظور سهم گیری فعال و اشتراک آگاهانه مردم در بهبود محل زیست شان کار نمایند.

۱۰. برنامه ها و پروژه های شهری در ساحات غیر پلانی باید با هماهنگی کامل و نظر داشت پالیسی بهسازی و انکشاف

مجدد شهری پلانگذاری و تطبیق گردد. ۱۱. برای جلوگیری از رشد ساحات غیر پلانی باید ساحات سفید حفظ گردیده و ادارات مربوط مکلف به پلانگذاری و تطبیق شهرک های پلان شده گردند.

۱۲. تهیه و ترتیب اسناد حقوقی و تخنیکی شامل مقرره ها، طرز العمل ها، رهنمود ها و معیارهای پیشنهاد شده در پالیسی بهسازی و انکشاف مجدد شهری باید به اسرع وقت صورت گیرد.

هکذا سه مورد نتیجه بحث و تبادل نظر متخصصان ملی و بین المللی این سمپوزیم در خصوص چگونگی تطبیق پالیسی مسکن این گونه اعلام گردید:

۱. وزارت شهرسازی و اراضی باید سکرتریت نظارت از تطبیق پالیسی مسکن را با اشتراک اعضای سکتور شهری شامل معینیت امور شاروالی های اداره ارگان های محل، شاروالی کابل و اداره انکشاف زون پایتخت، به منظور هماهنگی و تعهد مشترک برای تطبیق پالیسی مسکن ایجاد نماید.

۲. وزارت شهرسازی و اراضی باید برنامه های آگهی دهی لازم از پالیسی مسکن را به ادارات ذیدخل سکتور شهری، واحد

های دومی و سومی، سکتور خصوصی و مردم راه اندازی نماید.

۳. وزارت شهرسازی و اراضی باید قویاً از تصدی خانه سازی به منظور تولید هرچه بیشتر مسکن و استفاده مؤثر از تکنالوژی های مختلف ساختمانی با نظرداشت شرایط اقتصادی - اجتماعی کشور حمایت نماید.

۴. زارت شهرسازی و اراضی باید استفاده مؤثر از مواد محلی در پروژه های مسکن و افزایش تولیدات داخلی کشور را که منجر به رشد اقتصادی و اشتغال زایی می گردد، ترویج نماید.

شاملین سمپوزیم به این نیز توافق نمودند که یک کمیته تخنیکی از سکتور شهری شامل وزارت شهر سازی و اراضی، شاروالی کابل، معینیت شاروالی های اداره ارگان های محلی، زون پایتخت و اداره ملی نورم و ستندرد؛ تمام جزییات توافق شده شامل پالیسی ها و پلان های تطبیقی پالیسی ملی بهسازی و انکشاف مجدد شهری در این سمپوزیم را ظرف یک ماه آینده آماده و به شورای عالی توسعه شهری جهت کسب منظوری ارائه نماید.

عبداللہ فکور و روح اللہ تلاش

د لغمان، پروان او فاریاب ولایتونو د غیر پلانی سیمو د بهسازی سروې

رامنځته کېدو وروسته پیل شوې، که څه هم دا لړۍ د هېواد په ځینو لویو ښارونو کې له ستونزو سره مخ وه او کارونه یې هم ډېر چټک نه وو، خو د ښار جوړولو او ځمکو وزارت نوې رهبرۍ چې پایداره ښاري ودې ته رسېدل یې هدف دی، په دې برخه کې چارې گړندی او پراخې کړې. د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د بهسازی

ستونزې له ښاري بې وزلۍ، فضايي نا انډولۍ، د هويت بحران، ښاري تحمل پذيری، د چاپيريال کيفي تنزيل او د هوا ککړوالي څخه عبارت دي. په افغانستان کې د بياجوړولو او بهسازی پروگرامونه او پالیسۍ د ښار جوړولو او ځمکو وزارت په چوکاټ کې د غیر پلانی سیمو د بهسازی ریاست له

ښاري ستونزو په ټول هېواد کې د خلکو ورځنۍ ژوند له ستونزو او گواښ سره مخ کړی او د اوسېدو بڼه یې هم وربدله کړې ده.

د دې ستونزو او ننگونو بېلگې د ښار په بېلابېلو سیمو کې له ورايه ښکاري؛ دا مهال گڼ شمېر ښاريان په مستقیم او غیر مستقیم ډول له دې ستونزو ځورېږي. دا

او تحصیلي سیمو، ورزشي سیمو، د شنو سیمو، تفریحی پارکونو، وړکتونونو، فاتحې سالون، د اړتیا پرمهال له سپرو خونو او نورو پروژو برخمن شي.

بلخوا له دې سره به په بهسازی کې د زیانونو د ورکړې لگښتونه هم راتیټ شي. خصوصي، دولتي او د عامه ځمکو په مدیریت کې به ښه والی راشي، همدارنگه له غیر پلاني سیمو سره د رسمي سیمو یو ځای کول به په عوایدو کې زیاتوالی راولي.

په همدې حال کې پر ټولني ولاړ مالي میکانیزمونه، د بانکي رسمي موسسې، کوچنۍ مالي موسسې او نړیوالې مرستې به خپل ملاتړ لاپراخ کړي. د زیربناو جوړولو پر مهال رامنځته کېدونکې ستونزې، غیرقانوني او انحصاري تحولات به راکم شي، ټولنیز عدالت به تامین شي او په ورته وخت کې به په سیمه کې امنیتي وضعیت تر پخوا لښه بڼې

ښار جوړولو او ځمکو وزارت د غیر پلاني سیمو د بهسازی په برخه کې د ۱۳۹۸ کال کاري پلان ته په کتو دا سیمه سروې کړې او د توپوگرافي پلان، اوسنی موجوده پلان، د بهسازی پلان، د سرک پلان، د اوبو رسولو پلان او د فاضلاب پلان یې طرح او ترتیب کړي او د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د چارواکو له لوري له ویزه کولو وروسته د تطبیق لپاره به اړوندې ښاروالۍ ته تسلیم شي.

هېره دې نه وي چې د بهسازی پلانونو د تطبیق او طرحې سره به د ښار موجوده وضعیت بدلون ومومي، پلاني سیمې به له غیر پلاني سیمو سره وصل شي، له ښاري خدماتو به برخمنې شي، غیر پلاني سیمې به مهار شي، د نورو سیمو له غیر پلاني ودې به مخنیوی وشي او د غیر پلاني سیمو اوسېدونکي به له اصلي او فرعي سرکونو، اوبو رسولو، د کانالیزاسیون سیستم، ټولگټو سیمو، امنیت، تعلیمي

ریاست تخنیکي ټیم دا ځل درې ولایتونه سروې کړي دي. د لغمان ولایت د مهترلام بابا ښار لومړۍ ناحیه، د پروان ولایت د چاریکار ښار د نواباد، خواجه سیاران، توپدره او نو اباد کلا غیر پلاني سیمې چې لږ تر لږه ۲۵۰ جریبه ځمکه کیږي او ۹ زره و ۴ سوه ۱۶ نفره نفوس لري، همدارنگه د فاریاب ولایت د اندخوی ولسوالۍ اړوند تواچي کلان سیمه چې د غیر پلاني سیمو د بهسازی ریاست له لوري یې په ۱۳۹۷ کال کې تخنیکي، اقتصادي او ټولنیزه سروې وشوه او په همدې کال کې یې د بهسازی پلان ترتیب او طرحه شو، دا سیمه ۱۱ زره او ۹۲ جریبه ځمکه لري او ۱۷ زره و ۲۰۰ او ۱۲ نفره نفوس لري چې ۲ زره و ۵ سوه ۴۳ کورنۍ کیږي.

دې سیمو په غیر پلاني ډول وده کړې او خلک له بنسټیزو اسانتیاو لکه د اوبو رسولو شبکې، د فاضلاب سیستم، د ټولگټو او نورو څخه یې برخې دي. د

پرنده هدایت پذیر و نقشه برداری

دور؛ تعیین احجام خاکی و تهیه نقشه از معادن است. طوریکه همه می دانیم یکی از سخت ترین کارهای نقشه برداری، تهیه نقشه از معدنی است که در کوه های بسیار بلند موقعیت داشته و ساحه وسیعی را احتوا می نماید. بدون شک، تهیه نقشه به روش زمینی در چنین مناطق کار بسیار دشواری است. اما با پرواز بر روی معادن واقع در نقاط مرتفع می توان براحتی منطقه را تحت پوشش قرار داد و در بحث محاسبه احجام خاکی از دقت بالا کار گرفت.

در بحث معادن؛ محاسبه حجم عملیات های خاکی و محاسبه حجم ذخیره گاه ها با توجه به نوع مواد معدنی، کار بسیار دشواری است. در نقشه برداری زمینی نمی توان احجام بسیار دقیقی را با توجه به وضعیت موجود معادن محاسبه نمود، اما با

پیشرفت تکنولوژی و علم در عرصه های مختلف، منتج به تولید ابزار و وسایلی می شود که بشر را برای رسیدن به پیشرفت های بیش از پیش یاری می رسانند. ساخت دُرُون نقشه برداری یا پرنده هدایت پذیر از راه دور، نمونه ای از این تکنولوژی در علم نقشه برداری است که نه تنها منتج به سهولت در امر نقشه برداری شده بلکه کیفیت در تصویربرداری را نیز افزایش می دهد. در این مقال طور مختصر موارد استفاده از درون را در عرصه های مختلف رشد و انکشاف اجتماعی و اقتصادی جوامع بر می شمیریم.

درون (Drone) و نقشه برداری از معادن:

یکی از کاربردهای بسیار مهم دُرُون یا پرنده هدایت شونده از راه

استفاده از دُرُون می توان دقیق ترین میزان حجم عملیات خاکی را با توجه به تکنولوژی های موجود به دست آورد.

علاوه بر این موارد؛ برای اکتشافات معادن، موارد زمین شناسی و شناسایی منابع می توان از ارتوفتوهای باکیفیت بدست آمده استفاده نمود.

نقشه برداری از ساحات باستانی به کمک دُرُون (Drone)

کاربرد دیگر درون؛ تهیه نقشه از ساحات باستانی و محوطه های تاریخی است. باستان شناسان و مرمت گران به خوبی از اهمیت ارتوفتو و تصاویر هوایی با کیفیت و دقیق آگاه اند. تصاویر گرفته شده توسط درون به باستان شناسان که محوطه های تاریخی را پیمایش و کاوش می کنند، کمک می کند تا رگه های دیوارهای مدفون شده را شناسایی و محل کاوش را به راحتی معین کنند. از این رو کاربرد درون برای تولید نقشه از ساحات تاریخی به علت وقوع حوادث طبیعی و گذشت متداوم زمان و تاثیر گذاری آن بر آبدات تاریخی از اهمیت بالای برخوردار است. در این صورت می توان در مدت زمان کم با سرعت بالا و دلخواه از حصص مختلف آبدات در ساحات تاریخی تصویر برداری کرد.

تهیه نقشه از پروژه های خطی با استفاده از درون (Drone)

با استفاده از دُرُون فوتو گرامتری در عصر حاضر به خوبی می توان نقشه های معلوماتی و تطبیقی دلخواه از تفصیلات خطی یا کریدورها مانند مسیرها، راه ها، خطوط ریل، خطوط انتقال نفت، گاز، آب، برق و غیره در مناطقی به طول چند صد متر و چند کیلومتر تهیه نمود.

برای تصویر برداری از تفصیلات خطی یا کریدورها، با نظرداشت لژوم پرواز طولی بر فراز منطقه باید از درون های با بال ثابت استفاده نمود تا قابلیت دور شدن از مرکز هدایت را تا فاصله چند کیلومتر داشته باشد. علاوه بر این موارد، می توان برای شناسایی حریم خطوط راه آهن و هم چنین خطوط ساحلی و ساخت و سازهای اطراف این خطوط و هم چنین استملاک برخی از زمین ها و املاکی موجود در کنار این خطوط، از درون های فوتوگرامتری استفاده نمود.

استفاده از درون (Drone) نقشه برداری برای مانیورینگ و کشف تغییرات

از دیگر کاربرد دُرُون نقشه برداری، می توان به بحث

مانیورینگ و یا کشف تغییرات اشاره کرد. در بحث ساخت و سازهای غیر مجاز در مناطق شهری و یا غیر شهری در زمین هایکه جزء منابع طبیعی هستند، طبیعتاً با برداشت زمینی نمی توان از ساخت و سازهای غیر مجاز به دلیل ممانعت های تفصیلات زمینی؛ نقشه تهیه نمود. اما با استفاده از درون، می توان تغییرات را ارزیابی و وسعت ساخت و ساز های صورت گرفته را اندازه گیری نمود.

موارد مشکل استفاده از دُرُون (Drone) فوتوگرامتری:

یکی از مناطقی که به سختی می توان با استفاده از درون نقشه برداری از آن نقشه تهیه کرد، مناطقی با پوشش گیاهی زیاد؛ مانند ساحات جنگلی و یا مناطقی با نباتات بلند قامت و کوتاه قامت است. طبیعتاً، در نقشه برداری هوایی، هر آنچه از بالا قابل دید باشد می توان از آن تصویر برداری و نقشه برداری درست نمود. بدون شک، هرگاه در منطقه ای تراکم درختان زیاد باشد و نتوانیم نقطه ای از زمین را مشاهده کنیم، نمی توان اطلاعاتی از سطح زمین داشت و از آنجا نقشه تهیه نمود. اما هرگاه تراکم پوشش گیاهی در منطقه در حد مشهود بودن برخی قسمت های زمین از بالا باشد، می توان از آنجا تصویر برداری هوایی کرد.

برای تهیه نقشه در برخی از قریه های کشور که مرز پارسل های آنها با پوشش گیاهی پوشیده شده و نمی توان خطوط مرزی را بین قطعات اراضی تشخیص کرد، لازم است نقشه برداری زمینی صورت گیرد و این امر از ابتدا باید مد نظر باشد.

مورد دیگر؛ مناطقی است که تغییرات در آنجا ها به صورت لحظه ای اتفاق می افتد. مثل خطوط ساحلی که هر چند دقیقه یا هر چند ثانیه، امواجی از آب به سطح ساحل برخورد می کند و بر می گردد. باید دقت داشته که بافت، تکسچر و رنگ عوارض سطح زمین دائماً در حال تغییر است و برخی از سنگها و اجسام با حرکت آب، در حال جابجایی هستند. این تغییرات باعث به وجود آمدن تغییرات در سطح زمین می شوند. در این صورت باید متوجه بود که حین نیازمندی به اطلاعات دقیق، نمی توان به اطلاعات بدست آمده ارتفاعی که از دقت کافی برخوردار نیستند، اکتفا کرد.

بنابراین، توصیه می شود در مناطقی چون دریا ها، دریاچه ها و آب های ایستاده بزرگ، از درون های فوتوگرامتری برای تهیه نقشه استفاده صورت نگیرد. زیرا این سطوح شفاف و متلاطم اند و امکان مدل سازی وجود ندارد. باید دقت داشت که نقشه تهیه شده از این سطوح، به دلیل شفافیت سطح از اعتبار بسیار پائینی برخوردار است.

تاریخی ابداتو ته د حکومت ځانگړې پاملرنه

اسحاق سادات

وشي او د بيارغونې او مرمت برخه کې يې اړوندې ادارې لاس په کار شي.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت په دې وروستيو کې د نورو فرهنگي او تاريخي ابداتو تر څنگ د جوماتونو او ديني ابداتو د رغونې او مرمت برخه کې خپل گامونه گړندي کړي دي.

ياد وزارت د شاه دوشمشېره جومات، د پل خشتي جومات، د

افغانستان د هغو هېوادونو په ډله کې راځي، چې د گڼو تاريخي ابداتو او ميراثونو تر څنگ ديني او فرهنگي ميراثونه هم لري. د تاريخ په اوږدو کې د بېلابېلو ناخوالو او جگړو له کبله دا ابدات يا ړنگ شوي او يا هم تخريب شوي، چې د وخت حکومتونو له خوا يې ځينو ته پام شوی او ځينې تر اوسه همداسې ويجاړ پاتې دي.

جوماتونو او نورو ديني ابداتو ته بايد نه يوازې د مذهبي ارزښت له مخې، بلکې د فرهنگي او تاريخي ارزښت له مخې هم پاملرنه

ټولنيزو او نورو ستونزو له کبله چارې وځنډيږي او تر ډيرې مودې پورې په خپل حال پاتې وي.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت د هېواد په ۳۴ ولايتونو کې د ديني ابداتو د رغونې په موخه سروی او مطالعه کوي، ډيزان، د ابداتو نقشې او تخنيکي اسناد برابروي او د مستند کېدو وروسته ډيتابېس چمتو کوي.

خو د نورو ودانيو رغولو په پرتله د تاريخي، ديني او فرهنگي ودانيو رغول يو څه توپير هم لري، ځکه په دې برخه کې به ټول کارکوونکي د ودانۍ تاريخي، ديني يا فرهنگي ارزښت ته په پام خپلې چارې په ډيره محتاطانه ډول پرمخ بيايي، خو د ودانۍ هغه تاريخي ارزښت له منځه ولاړ نه شي، چې پخوا يې درلود.

تاريخي، فرهنگي او ديني ابدات له نورو نسلونو څخه راپاتې هغه ميراثونه دي، چې راتلونکي نسلونو ته په کې د تېرو خلکو تاريخ، فرهنگ او کره وړه د زده کړې په شکل پاتې وي، نو په پای کې ويلى شو چې د تاريخي، فرهنگي او ديني ابداتو ساتنه نه يوازې د دولتي ادارو، بلکې د عامو ولسي خلکو دنده هم ده.

معاذ بن جبل جومات، د پارلمان د شهيدانو هديره، د مير هزار جومات، د هرات جامع جومات، د پروان جامع جومات، د مزار شريف روضه، په سرپل کې د امام زاده يحيى زيارت، د نورالاسلام جومات، د غياثي جومات، د بدخشان د فيض اباد ښار د خرقې مبارکې جومات پر رغولو او مرمت کار پيل کړی او په لنډ وخت کې به يې چارې بشپړې شي.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت په ډيره لنډه موده کې د بيارغونې پروژو د تطبيق په لړ کې د تاريخي ابداتو تر څنگ دا ډول ديني ابداتو رغونې او مرمت ته هم پام کړی او په دې برخه کې يې لاسته راوړنې هم په ډاگه دي.

د تدارکاتو قانون او تدارکاتي پروسې ته په پام سره د ديني او تاريخي ابداتو رغول د نورو چارو په پرتله يو څه ستونزمن او ځنډنی وي. ځکه د ابداتو ترميم او رغونه د ساحې کار دی او د هېواد اوسني وضعیت ته په پام سره په ساحه کې کار کول يو څه وخت نيسي.

ډير کله داسې هم کيږي چې د يو تاريخي يا ديني ابدې پر پروژې کار پيل شوی وي، خو په سيمه کې د امنيتي، کلتوري،

ALPIS Implementation Process Ended in Northern Kapisa Province

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has accomplished implementation process of Afghanistan Land Pricing Information System (ALPIS) in Mohmod Raqi, the provincial city of eastern Kapisa province.

During implementation, the ministry has collected 604 samples of properties of which; 169 samples from houses for sale, 260 samples from rental houses, 173 samples from

mortgages and the remaining 2 samples from state rental properties.

Moreover, having easy access to comprehensive and complete information through ALPIS application with an easy procedure, specifying price and real value of land and property throughout the country, decreasing of corruption and increasing of national income through land and property services is the good result the system.

Over 50 Jeribs of Land Transferred in Central Daikundi Province

In proceed of land transferring to the applicant institutions, the Ministry of Urban Development and Land – MUDL has transferred 54 jeribs (10.8 hectares) in Daikundi province.

The land was transferred upon request of the De Afghanistan Brishna Sherkat for the purpose of constructing and installing of solar power substation in Shahrestan, Miramor Eshterly and capital city of the province.

The ministry, as the only reliable and competent authority in the country's land management system, always tried to provide effective areas for use of land and in this regard, has

played key role in the delivery of public services to the people along with other sectorial departments.

Moreover, the ministry has so far transferred more than 242,000 jeribs (48,400 hectares) of state-owned land to the applicant institutions aimed at constructing refugee, teachers, rug weavers, industrial parks, distributing land to dismissed officers, constructing schools, investigative form, Masjids, power substations and terminals and by implementing of these major economic and public projects, job opportunities will be provided to hundreds of unemployed people.

Land Restitution Reaches over 10,000 Jeribs in Northern Samangan Province

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has restituted 10,006 jeribs (2,001 hectares) of state-owned land in Aibak area and four other districts of northern Samangan province which has been used by land grabbers for years.

Out of the total; 10,155 jeribs (2,031 hectares) in Hazrat Sultan district, 165 jeribs (33 hectares) in Khuram Sarbagh district, 39 jeribs (7.8 hectares) in Dara

Sof Payan district, 967 jeribs (193.4 hectares) in Roy Doaab district and 29 jeribs (5.8 hectares) in Aibak city of the province.

Furthermore, the Ministry of Urban Development and Land is committed and determined to provide path for effective use of land for the implementation of public projects across the country.

Construction of Naswan School in Northern Baghlan Province

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has constructed Naswan Mail Kolola Sang school in Tala wa Barfak district of northern Baghlan province.

The one floor school has been constructed at an estimated cost of 14,600,000 AFN funded by developmental budget of the Ministry

of Education.

Furthermore, strengthening governance at provincial and district level, raising the capacity of state employees to provide better services and coordinate development activities to strengthen government departments, create jobs is the main purpose of such facilities.

A Health Clinic Constructed in Farah

In the process of constructing state and public buildings, this time, the Ministry of Urban Development and Land – MUDL has constructed a health clinic in Yazda Markaz village in western Farah province. However, the project, owned by the

Ministry of Public Health, is constructed on 218 meter squares of land worth 6,900,000 AFS.

The Ministry of Urban Development and Land by constructing such building is committed to provide basic health facilities to the people.

Construction of Administrative Building in Northern Baghlan Province

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL, through Afghanistan Stabilization Programme (ASP), has constructed administrative building in northern Baghlan province. The project - belongs to the Independent Directorate of Local Governance (IDLG) - is situated in Farang district of the province having

two and half floors, constructed within 10 months.

The administrative building is constructed on 1,149 meter squares of land, having 17 office rooms and other necessary attachments at an estimated cost of 20,433,000 AFN funded by the development budget of the ministry.

Restitution of 200 Jeribs of Land in Eastern Laghman Province

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has restituted 200 jeribs (40 hectares) of state-owned land in eastern Laghman province. The restituted land is situated in Immigrant Township in Mehterlam, the provincial capital of Laghman, which had been used by land grabbers for years but MUDL, in cooperation with

security forces, identified the usurpers and submit a list of their names to justice judicial departments.

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has restituted 3,679 jeribs (735 hectares) of state-owned land and tents to retribute the remaining grabbed land in the province.

Implementation Process of ALPIS Ended in Kabul Province

In implementation of Afghanistan Land Pricing Information System (ALPIS), this time, the Ministry of Urban Development and Land – MUDL has collected 9,313 samples from 22 PDs of Kabul province.

Out of the total; 4,050 samples have been collected from rental houses, 3,300 houses from houses for sale, 1,873 houses from mortgages and the remaining 90 samples from state properties in the city.

The Ministry of Urban Development and Land intends to specify the

minimum price of land after analyzing the received samples for the first time in the country.

Implementing of national policy of land, mapping of land in terms of geographical location, pricing, selling, buying and renting of state-owned land, private property and urban land, private sector and government access to authentic information on building related policies or economic and investment planning are the main purposes to the system.

Over 100,000 Jeribs of Land Surveyed in Northern Baghlan Province

In order to accelerate implementation process of the State Land Bank, the Ministry of Urban Development and Land – MUDL has surveyed and registered 110,917 jeribs (22,183 hectares) of state-owned land and public properties under state institutions use in Markazi Baghlan and other district of northern Baghlan province.

Out of the total; 49,803 jeribs (9,960.6 hectares) in the city of Baghlan, 15,842 jeribs (3,168.4 hectares) in Doshi district and the remaining 45,272 jeribs (9,054.4 hectares) in Markazi district of the province.

It is worth mentioning that the land includes 917 jeribs (183.4 hectares) of public properties under state institutions use and the remaining

110,000 jeribs (22,000 hectares) is yet to be used.

Furthermore, the ministry so far has surveyed and registered more than 3,360,400 jeribs (672,080 hectares) of state-owned land and public properties under state institutions use in 28 provinces of the country.

The Ministry of Urban Development and Land established the State Land Bank for the purpose of preventing land usurpation, urban and rural development, provide opportunity for internal and external investments attraction, increasing national revenue, socio-economic and private sectors development as well as providing job opportunities for the better livelihood of people.

Over 13,600 Jeribs of Land Cleared in Eastern Logar Province

In continuation of state and private land clearance, the Ministry of Urban Development and Land – MUDL has cleared up 13,673 jeribs (2,734 hectares) of state and private land in eastern Logar province.

The land has been cleared up on the basis of PD verdict no. 7,174 in Qanat Dawlat Khan village of Mohammad Agha district of the province for the purpose of constructing an Airport in the province.

The ministry since 1392, solar year, has cleared up more than 28,800 jeribs

(5,760 hectares) of state and private land in the provincial capital and other districts of the province.

Furthermore, the ministry is working to identify and distinguish public, private, state-owned and grabbed land throughout the country.

The Ministry of Urban Development and Land, by clearing and transferring state-owned land to the applicant institutions, is committed to pave path for the implementation of socio-economic and public projects across the country.

Construction of MUDL Directorate Begins in Central Daikundi Province

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL, through Afghanistan Stabilization Program (ASP), has started construction of its directorate in central Daikundi province.

The two floors building is constructing on 442 meter squares of land, having

11 office rooms and necessary attachments at an estimated cost of 12,600,000 AFN funding from the development budget of the ministry. The Directorate building of Ministry of Urban Development and Land will build and exploit in the second half of the current solar year.

MUDL News

Over 398,300 Urban Informal Houses Registered in Different Parts of Kabul

In proceed of urban informal areas registration, the Ministry of Urban Development and Land – MUDL through the Programme for Registration of Urban Informal Settlement (PRUIS) has surveyed and registered 398,314 houses in different parts of Kabul province.

Out of the total, 96,53 urban informal houses have been registered in 1PD, 6,517 houses in 2PD, 11,078 houses in 3PD, 17,141 houses in 4PD, 39,672 houses 5PD, 39,035 houses in 6PD, 26,928 houses in 7PD, 24,556 houses in 8PD, 16,230 houses in 9PD, 16,981 houses in 10PD, 30,960 houses in 11PD, 16,992 houses in 12PD, 35,405 houses in 13PD, 6,265 houses in 14PD, 19,834 houses in 15PD, 30,561 houses in 16PD and 46,772 houses in 17PD, 892 houses in 18PD, 781 houses in 19PD, 475 houses in 20PD, 784 houses in 21PD, 586 houses in 22PD and 525 houses in Mirbacha Kot district of the province.

The programme came into exist for the purpose of protecting the property in urban informal areas, investment over informal settlement, other economic activities, promoting the awareness of urbanization, raising of national revenues and giving occupancy certificate to the residents of the urban informal areas. The overall purpose of the programme is to improve stability, growth of urban economic, build up relations between public and state, improve land management process and provide better urban services by registering urban informal areas of the cities and in initial phase, distributing property certificates to the residents of the eight cities of the country. Meanwhile, occupancy certificate distribution process is undergoing in Kabul province and so far nearly 12,000 2,000 residents received occupancy certificates.

Mohammad Jawad Peikar: “Based on verdict of the country’s H.E President, renovation work of Shah-i-du Shamshira Masjid is going to be started by the Ministry of Urban Development and Land’s department for reconstruction and renovation of historic monuments and mosques.”

ARAZI

Monthly Magazine

✉ info@mudl.gov.af

📘 /MUDL_AFG

🐦 /MUDL_AFG

📷 /MUDL_AFG

Issue No. **17**
July - August 2019

www.mudl.gov.af